

PROHLES

STICHTING VOOR PROTESTANTS-CHRISTELIJK
EN HERVORMD BASISONDERWIJS KATWIJK

Bestuursverslag Prohles 2019

Inhoud

1.	Voorwoord.....	4
2.	Thema's wet- en regelgeving.....	5
2.1.	Treasurybeleid	5
2.1.1.	Beleid beleggen en belenen publieke gelden.....	5
2.1.2.	Uitvoering beleid	5
2.1.3.	Uitstaande beleggingen.....	5
2.2.	Middelen werkdruk en prestatiebox.....	5
2.2.1.	Verantwoording inzet middelen werkdruk.....	5
2.2.2.	Verantwoording besteding middelen prestatiebox.....	6
2.2.3.	Fouterstel 2018 en doorvoer stelselwijziging in de jaarrekening 2019	6
3.	Visie en Besturing	8
3.1.	Visie.....	8
3.1.1.	Doelstelling van de organisatie	8
3.2.	Besturing.....	8
3.2.1.	Juridische structuur	9
3.2.2.	Interne organisatie structuur	9
3.2.3.	Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	10
3.2.4.	Maatschappelijke impact	10
3.2.5.	Ondernemen	11
3.2.6.	Samenwerkingsverbanden	11
3.2.7.	Samenstelling bestuur.....	11
3.3.	Governance	12
3.3.1.	Code Goed Bestuur	12
3.3.2.	Verantwoording	12
3.4.	Verslag toezichthoudend orgaan	12
3.5.	Omgeving.....	14
3.5.1.	Afhandeling klachten personeelsleden	14
3.5.2.	Internationalisering	14
4.	Risicomanagement	14
4.1.	Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	14
4.2.	Belangrijke risico's en onzekerheden.....	15
4.2.1.	Leerlingaantallen en bekostiging.....	16
4.2.2.	Verhouding personeel / materieel	16
4.2.3.	Schoolexploitatie.....	16
4.2.4.	Premies	16
4.2.5.	Doordecentralisatie / groot onderhoud / nieuwbouw en renovatie	16
4.2.6.	Pool	17
4.2.7.	Nieuwkomersklas	17
4.2.8.	Componentenmethode inzake planmatig onderhoud	17
4.2.9.	Rente ontwikkeling.....	17
5.	Bedrijfsvoering.....	18
5.1.	Bedrijfsvoering.....	18
5.1.1.	Personele zaken	18
5.1.2.	Toelichting op personele ontwikkelingen.....	21
5.1.3.	Uitkeringen na ontslag	22
5.1.4.	Huisvestingszaken	22
5.1.5.	Financiële positie balansdatum	22
5.1.6.	Prestatieboxgelden	22
5.1.7.	Financiële gang van zaken in 2019	23
5.2.	Onderwijskundige ontwikkelingen.....	25
5.2.1.	Toelichting belangrijke ontwikkelingen.....	25
5.2.2.	Onderwijsopbrengsten.....	27

5.2.2.1.	Inspectiebezoek 2019	28
5.2.3.	Onderwijs-programmatische zaken	29
5.2.4.	Toelatingsbeleid	30
5.2.5.	Onderzoek en ontwikkeling	30
5.3.	Duurzaamheid	31
5.3.1.	Toelichting op ontwikkelingen	31
6.	Toekomstige ontwikkelingen	32
6.1.	Ontwikkelingen per beleidsterrein	32
6.1.1.	Onderwijs	32
6.1.2.	Onderzoek	32
6.1.3.	Kwaliteitszorg	32
6.1.4.	Personeel	32
6.1.5.	Huisvesting	33
6.1.6.	Investerings	33
6.1.7.	Duurzaamheid	33
6.1.8.	Coronacrisis	33
6.2.	Continuïteitsparagraaf	33
6.2.1.	Kengetallen T, T+1, T+2 en T+3	34
6.2.2.	Personele gang van zaken	35
6.2.3.	Ontwikkeling leerlingaantallen	35
6.2.4.	Meerjarenbalans en -begroting T, T+1, T+2 en T+3	36
6.2.5.	Meerjarenoverzicht Staat van Baten en Lasten en -begroting T, T+1, T+2 en T+3	37
7.	Jaarrekening	38

1. Voorwoord

Voor u liggen het Bestuursverslag en de jaarrekening van stichting Prohles. Stichting Prohles is voortgekomen uit de fusie van stichting PCOK (Protestants-Christelijk Onderwijs Katwijk) en stichting HSK (Hervormde Scholen Katwijk) en bestaat sinds 1 januari 2018. Dat betekent dat dit bestuurs- en jaarverslag de tweede is van stichting Prohles.

Stichting Prohles staat voor hoogwaardig basisonderwijs, waarbij de christelijke identiteit wordt beleefd en beleden. Vanuit die overtuiging werken jaarlijks rond 300 leerkrachten aan goed onderwijs aan zo'n 3500 leerlingen.

In het Bestuursverslag legt het bestuur van Stichting verantwoording af over het gevoerde beleid. Dit verslag ligt ter inzage voor alle belangstellenden. Bovendien wordt het gepubliceerd op de website van Stichting: www.Prohles.nl.

Namens het bestuur van Stichting Prohles,

Mevrouw J.M van Rijn, voorzitter

Mevrouw M. de Jong, secretaris

Het bestuur van stichting Prohles wenst u veel aandacht en leesplezier toe. Vragen en opmerkingen kunt u mailen naar het bestuur van Stichting Prohles via het e-mailadres: info@Prohles.nl.

2. Thema's wet- en regelgeving

2.1. Treasurybeleid

Stichting Prohles hanteert een treasurybeleid. Kern daarvan is dat de treasurycommissie een restrictief beleid hanteert waarbij, wanneer er belegd wordt, een defensieve positie wordt ingenomen. De treasurycommissie, bestaande uit de penningmeester van de stichting, de accountmanager van de huisbankier en de directeur-bestuurder houdt een zeer restrictief beleid aan. Uitgangspunt is dat de inleg altijd gegarandeerd is en dat er geen risicovolle beleggingen gedaan worden. Er is een bedrag van € 300.000 belegd in een termijndeposito, aflopend op 7 juli 2024. (looptijd in totaal 180 maanden.)

Begin 2019 is het treasurystatuut geëvalueerd en aangepast aan de vigerende wet- en regelgeving en door de RvB geaccordeerd. In vergelijking met 2018 zijn geen beleidsmatige wijzigingen besproken en / of doorgevoerd.

2.1.1. Beleid beleggen en belenen publieke gelden

Op 31 december 2019 bezit de stichting geen aandelen, obligaties, derivaten of ledencertificaten.

2.1.2. Uitvoering beleid

De treasurycommissie is in 2019 bij elkaar geweest om het bestaande beleid te bespreken. Er zijn geen bijzondere beleggingen gedaan.

2.1.3. Uitstaande beleggingen

Er is een bedrag van € 300.000 belegd in een termijndeposito, aflopend op 7 juli 2024. (looptijd in totaal 180 maanden.) Rentepercentage: 5,6%.

2.2. Middelen werkdruk en prestatiebox

2.2.1. Verantwoording inzet middelen werkdruk

In 2019 heeft het ministerie OCW extra middelen aan de scholen beschikbaar gesteld in het kader van de werkdrukvermindering. Het bedrag voor werkdruk vermindering was € 155,55 voor schooljaar 2018-2019 en is verhoogd naar € 225 per leerling, ingaande schooljaar 2019-2020. Het werkdrukgeld is conform regels besteed en is een proces waarbij de schooldirectie samen met het team en MR de inzet van die middelen bepaalt. Voor de stichting Prohles gaat het om de volgende bedragen:

Prognose extra middelen aanpak werkdruk vermindering 2019-2020						
Brin	School	Aantal LL	Schooljaar		Kalender jaren	
			2019-2020	2019	2020	
04PA	Colignyschool	180	45.900	36.184	44.838	
04UG	Groen van Prinstererschool	255	65.025	51.865	64.813	
07LH	Farèlschool	197	50.235	38.534	51.298	
07LT	Chr. Opleidingsschool	434	110.670	84.857	110.245	
08VM	Marnixschool	272	69.360	54.034	69.785	
08WS	Oranjeschool	222	56.610	43.368	56.610	
10NN	Rutgerschool	185	47.175	35.808	49.088	
11CV	Bruggeschool/Alexanderschoo	514	131.070	102.068	130.326	
11PL	Rehobothschool	319	81.345	61.478	81.026	
12PI	De Duinroos/Otto Baron	543	138.465	108.779	136.553	
13CU	Willem van Veenschool	211	53.805	41.746	54.443	
13ID	Sjaloomschool	132	33.660	26.002	33.235	
Totaal		3.434	883.320	684.724	882.258	

(Bedragen in euro's behalve leerling aantallen.)

Na bekendmaking van de regeling is aan de scholen bekend gemaakt welke bedragen zij konden besteden. Daarbij is nadrukkelijk het mandaat voor de keuzes bij team en directies gelegd. Dat betekent dat scholen zelf hebben bepaald op welke wijze zij tot een bestedingsvoorstel komen. Deze middelen zijn als volgt ingezet:

Verantwoording werkdrukgeden 2019

Inkomsten	€ 684.742,00
Uitgaven	€ 634.429,00
	<hr/>
	€ 50.313,00
Personeel	€ 489.000,00
Materieel	€ 12.356,00
Professionalisering	€ 120.373,00
Overig	€ 12.700,00
	<hr/>
	€ 634.429,00

2.2.2. Verantwoording besteding middelen prestatiebox

Schoolbesturen ontvangen naast de reguliere lumpsumbekostiging, ook een bedrag bijzondere bekostiging via de zogenoemde prestatiebox. De prestatiebox wordt in 1 bedrag per leerling verstrekt. Dit bedrag staat in artikel 39 van de betreffende regeling. Dit bedrag is gelijk voor alle (speciale) scholen voor basisonderwijs en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. De bekostiging is bedoeld voor 4 actielijnen uit het Nationaal Onderwijsakkoord:

1. talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
3. professionele scholen
4. doorgaande ontwikkelijnen

De scholen hebben de ruimte om binnen de regeling prestatiebox primair onderwijs 2015-2020 de prestatiebox middelen naar eigen inzicht te besteden. De beschikbare middelen uit de prestatiebox worden per schooljaar verstrekt aan alle scholen op basis van een vast bedrag per leerling. Als peildatum wordt het aantal leerlingen genomen dat op 1 oktober van het voorafgaande jaar staat ingeschreven bij de school. Scholen leggen over de besteding van de middelen uit de prestatiebox jaarlijks verantwoording af conform de reguliere systematiek van jaarrekening en jaarverslag.

2.2.3. Fouterstel 2018 en doorvoer stelselwijziging in de jaarrekening 2019

Sinds de doordecentralisatie van het groot onderhoud, voorheen de verantwoordelijkheid van de gemeente, heeft stichting Prohles een oplopend tekort in de voorziening groot onderhoud. Naar aanleiding hiervan heeft stichting Prohles over de jaarrekening 2018 een afkeurende accountants verklaring ontvangen. Daardoor heeft de inspectie van het Ministerie van OC&W de opmerking gemaakt om de voorziening groot onderhoud te corrigeren. Deze "fouterstel" over 2018 is in de jaarrekening 2019 doorgevoerd en heeft geleid tot een hogere voorziening groot onderhoud 2018. Door de huidige ontwikkelingen van zowel de landelijke discussie omtrent het planmatig onderhoud en de beschikbare middelen die door de scholen moeten worden afgedragen aan de voorziening groot onderhoud heeft de Raad van Beheer in samenspraak met de directeur bestuurder stichting Prohles besloten om over te gaan van het in

stand houden van de voorziening groot onderhoud naar de zogenaamde componentenregeling. Dit betekent voor de jaarrekening 2019 een stelselwijziging waarbij het saldo van de voorziening per begin kalenderjaar 2019 vrijvalt ten gunste van het resultaat en daarmee het eigen vermogen. Tevens komt daarmee ook de dotatie aan de voorziening groot onderhoud 2019 te vervallen en is het planmatig onderhoud van 2019 op de balans geactiveerd.

Het voordeel van deze stelselwijziging is dat een groot deel van het schattingselement bij de componentenmethode verdwijnt, vergeleken met de voorziening groot onderhoud. Tevens wordt het planmatig onderhoud voor scholen inzichtelijker en nauwkeuriger te begroten. Door overgaan op de componentenregeling wordt voldaan aan de aangepaste wet en regelgeving omtrent het groot onderhoud.

3. Visie en Besturing

3.1. Visie

Prohles is een nog jonge stichting voor Protestants-Christelijk en Hervormd basisonderwijs, gesitueerd in Katwijk. Prohles wil een stichting zijn waar bezielde professionals leerlingen uitdagen om zelfbewuste en eigentijdse burgers met compassie met de medemens te worden die deel uitmaken van een gemeenschap. Vanuit ons geloof in Jezus Christus als de zoon van God, hechten we waarde en belang aan een Christelijke leer- en leefomgeving, waarbinnen voor alle kinderen ruimte is om in balans met zichzelf en de ander te zijn. Onderstaande statements representeren onze missie voor de komende jaren.

- Wij hechten waarde en belang aan een Christelijke leer- en leefomgeving
- Wij zijn getuigen van ons Christelijk geloof
- Wij staan voor eenheid in verscheidenheid
- Wij staan open voor alle leerlingen en gedragen ons liefdevol naar hen
- Wij staan voor wederzijds respect en acceptatie in de ontmoeting met de ander
- Wij geven onze leerlingen en medewerkers graag het volle vertrouwen om hun talenten te exploreren
- Wij vragen van onze leerlingen en medewerkers verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen ontwikkeling en voor de wereld om hen heen
- Wij stimuleren bij onze leerlingen een nieuwsgierige houding naar elkaar en naar hun omgeving
- Wij zoeken naar mogelijkheden tot een prikkelende en uitdagende omgeving, ook/juist voor de wereld van morgen

3.1.1. Doelstelling van de organisatie

De kernactiviteit van stichting Prohles is het verzorgen van kwalitatief hoogwaardig primair onderwijs. Onze scholen staan open voor alle leerlingen, ongeacht hun gezindte. In 2019 is een nieuw strategisch koersplan tot stand gekomen. Dit koersplan kent vier speerpunten, onder het gezamenlijke motto: "vertrouwen krijgen en verantwoordelijkheid nemen". Kern van dit plan is dat scholen een grote mate van vrijheid krijgen bij de inrichting van hun onderwijs. Aansluiting wordt gezocht bij de ontwikkelingen zoals die zijn beschreven in "curriculum.nu" en de vaardigheden voor de 21^e eeuw. De vier speerpunten zijn: onderwijskwaliteit, ontwikkeling, netwerk en identiteit

3.2. Besturing

Stichting Prohles kent een bestuur ("one tier board"), onderverdeeld in een directeur-bestuurder, belast met de uitvoerende bestuurstaken en een algemeen bestuur met een toezichthoudende taak. Samen vormen ze de Raad van Beheer (het bestuur) van Stichting Prohles en zijn ze het bevoegd gezag.

In het nevenstaande schema zijn de onderlinge verhoudingen gedefinieerd als interne toezichthouders (de non-executives of algemeen bestuur) met algemeen toezichthoudende taken en de dagelijks bestuurder, (de executive) die de dagelijkse leiding van Stichting heeft.

De directeur-bestuurder bestuurt Stichting vanuit een aantal gezamenlijke uitgangspunten;

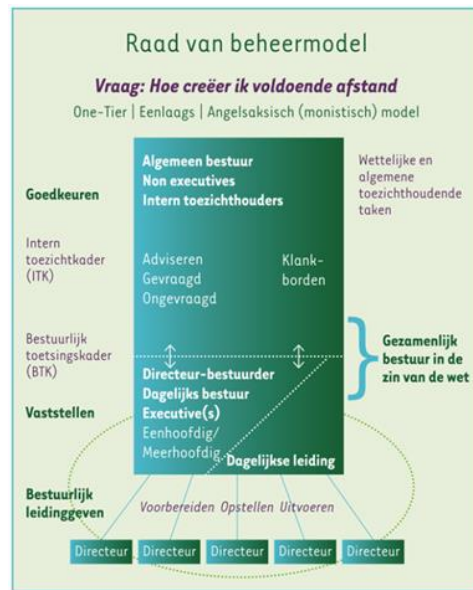
- christelijk geïnspireerd en inspirerend zijn,

- streven naar excellentie,
- zoeken naar verbinding tussen de school en de gemeenschap waarin de school participeert,
- leren en werken in de 21e eeuw,
- ruimte voor de eigenheid; breed aanbod voor ouders,
- goede zorg aan wat ons is gegeven, en vanuit het idee dat de scholen een eigen zelfstandige ontwikkeling mogen en moeten doormaken.

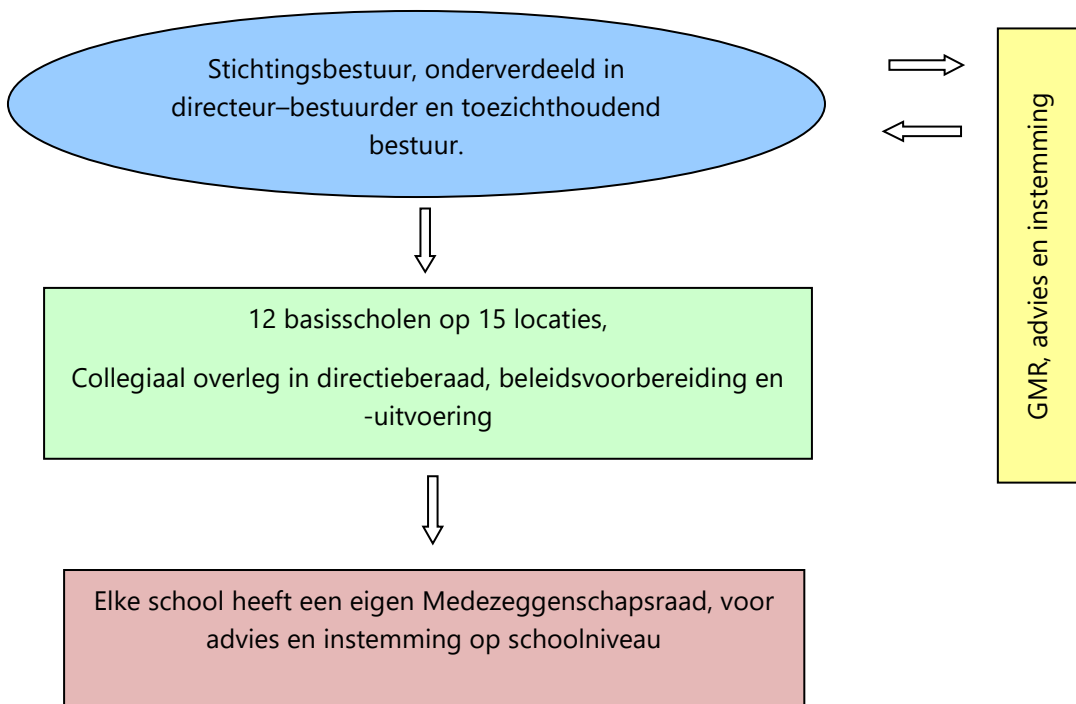
3.2.1. Juridische structuur

Stichting Prohles is sinds 1 januari 2018 een statutair vastgelegde stichting met als grondtaak het in stand houden en bevorderen van één of meer scholen voor protestants-Christelijk en / of Hervormd onderwijs. De stichting heeft als voedingsgebied Katwijk aan Zee en Katwijk aan den Rijn.

3.2.2. Interne organisatie structuur

In het onderstaande vereenvoudigde organigram wordt weergegeven hoe de interne organisatiestructuur is opgebouwd:

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling en -uitvoer. Beleid wordt vaak in samenspel met de directeuren van de scholen ontwikkeld. Ook komt het voor dat de directies initiatiefnemers van nieuw beleid zijn. Dat beleid wordt dan met de directeur-bestuurder besproken.

De directeur bestuurder legt zo nodig de beleidsstukken voor aan het algemeen bestuur ter goedkeuring of vaststelling. Het algemeen bestuur heeft een eigen positie ten opzichte van de directeur –bestuurder. Enerzijds is de directeur- bestuurder onderdeel van het bestuur,

anderzijds worden beleidsstukken getoetst aan de uitgangspunten van het bestuurlijk toetsingskader en het strategisch beleid. Dat zijn de ijkpunten voor algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur houdt toezicht op de ontwikkelingen binnen de stichting vanuit de uitspraken in het bestuurlijk toetsingskader en de daaraan gelieerde strategische doelstelling (De Koersnotitie) De Raad van Beheer kan tijdens de vergaderingen de directeur-bestuurder adviseren ten aanzien van het beleid of als sparringpartner fungeren.

Wanneer de Raad van Beheer een (voorgenomen) besluit (goedkeuring dan wel vaststelling van een beleidsstuk) heeft genomen, wordt deze aan de GMR gezonden. (Passend binnen de verantwoordelijkheden van de GMR) De GMR wordt gevraagd om advies, dan wel instemming, waarbij de afzonderlijke geledingen (medewerkers/ouders) binnen de GMR ook afzonderlijke verantwoordelijkheden hebben.

3.2.3. Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Het beleid van Prohles heeft als uitgangspunt dat er kwalitatief goed onderwijs gegeven wordt en dat de stichting een betrouwbare en goede werkgever is.

Stichting Prohles heeft voor alle basisscholen het basisarrangement ontvangen of behouden. Het beleid is gericht op kwalitatief goed onderwijs, waarbij voor het personeel een prettige werkomgeving wordt gecreëerd. Daartoe is er aandacht voor de leerlingresultaten en wordt het welbevinden van leerlingen en personeel gemonitord. In 2019 heeft de inspectie van het onderwijs een bestuursbezoek gebracht aan de stichting¹. Ook zijn er themabezoeken rondom de didactische vaardigheden en het didactisch handelen uitgevoerd. Deze laatste themabezoeken lopen nog door in 2020.

Vanzelfsprekend is de leerlingzorg een belangrijk speerpunt. Zowel de zorg voor de moeilijk lerende leerlingen als de begaafde leerlingen stond centraal. De werkgroepen IB en Hoogbegaafdheid hebben daartoe regelmatig overleg gehad. In 2019 een speciale voorziening voor de begaafde leerling ingericht.

Voor de nieuwe stichting is het belangrijk dat de interne structuur en afspraken opnieuw worden vastgelegd. De twee stichtingen kenden overeenkomsten, maar ook grote verschillen in diverse regelingen. In de komende jaren zullen deze regelingen worden geharmoniseerd.

3.2.4. Maatschappelijke impact

Onderwijs is van groot maatschappelijk belang. De leerlingen die aan de zorg van onze leerlingen zijn toevertrouwd, hebben recht op de beste leerkrachten en goede omstandigheden. Dit betekent dat Stichting Prohles ook in 2019 aandacht heeft gehad voor ontwikkeling in de wereld om ons heen. Moderne materialen, investeringen in ICT en scholing van personeel zijn en blijven van belang. Ook de eerste stappen naar de ontwikkeling van een IKC binnen de gemeente Katwijk zijn gezet. Dit proces is ook besproken met de ambtenaren van gemeente Katwijk en is in 2019 verder doorgezet. Start is voorzien per 1/1/2020.

Binnen de gemeente Katwijk komt de projectlocatie Valkenburg (voormalig vliegveld Valkenburg) tot ontwikkeling. Prohles wil op die locatie een nieuw schoolconcept starten een Juniorcollege. In 2018 is daarover uitgebreid met de gemeente gesproken. Dit heeft geleid tot de aanvraag om op het Plan van scholen te worden opgenomen. In 2019 is deze aanvraag herhaald. Door de stikstof- en Pfas-problematiek kent ook deze bouwlocatie een grote vertraging. De eerste huizen zullen waarschijnlijk niet voor 1 augustus 2023 worden opgeleverd. Dat betekent dat er tot aan die datum geen school gestart kan worden.

Stichting Prohles ontvangt gelden uit het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid; deze middelen zijn in de reguliere formatie opgenomen. Scholen die daarvoor in aanmerking komen hebben

---

¹ Zie ook paragraaf 5.2.2.1

extra middelen ter beschikking om hun personeelsbestand op een goed niveau te houden. In het bestuursformatieplan is dat nader beschreven.

3.2.5. Ondernemen

Scholen binnen Prohles worden uitgedaagd om hun eigen onderwijsconcept te ontwikkelen en uit te voeren. Gevolg is dat de directies de mogelijkheid hebben om samen te werken met externe partijen of extern deskundigen. Ondernemende directeuren nemen die kans. In 2019 heeft dit niet geleid tot onderscheidende activiteiten, maar zijn wel de eerste stappen gezet op weg naar een Tiener College Katwijk. Binnen deze setting ontvangen kinderen van 10-14 jaar onderwijs om daarmee de schoolkeuze nog uit stellen en kinderen de kans te geven zich op verschillende terreinen te kunnen onderscheiden.

Dit TCK wordt gevestigd in de Prins Willem-Alexanderschool te Katwijk. Andere scholen die bezig zijn met het aanpassen van hun onderwijskundig concept zijn de Willem van Veenschool, die thematisch middagprogramma uitvoert en de Duinroos waarbinnen het IKC een rol gaat spelen.

3.2.6. Samenwerkingsverbanden

Stichting Prohles maakt deel uit van en werkt intensief samen met het samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek 28-12. Het samenwerkingsverband verzorgt, in overleg met de onderliggende schoolbesturen, ondersteuning en coördinatie bij en van de specifieke leerbehoeften van kinderen. Voor meer informatie is de website van het samenwerkingsverband toegankelijk; www.onderwijs-duinenbollenstreek.nl.

3.2.7. Samenstelling bestuur

De Raad van Beheer bestaat statutair uit ten hoogste negen personen. De Raad van Beheer worden onderscheiden in de directeur-bestuurder (uitvoerend bestuurder) en het algemeen bestuur (toezichhoudend bestuur). De leden van het algemeen bestuur worden, op voordracht van een sollicitatiecommissie, benoemd door het bestuur. De sollicitatiecommissie bestaat uit de voorzitter van de Raad van Beheer, de directeur-bestuurder, een lid van de Raad van Beheer en een afgevaardigde van de GMR. De GMR heeft het recht om 1 bindende voordracht te doen. Werving en selectie vindt plaats op basis van competentieprofielen en taakbeschrijvingen. Een assessment kan deel uitmaken van de procedure (Management Drives).

De directeur-bestuurder wordt benoemd door het algemeen bestuur. De directeur-bestuurder wordt benoemd voor de duur van zijn aanstelling.

De samenstelling van de Raad van Beheer (31/12/2019) is als volgt:

naam	functie	algemene taak	specifieke taak
Mevr. J.M. van Rijn	Voorzitter	Toezichthouder	Vz. remuneratiecommissie
Mevr. M. de Jong	Secretaris	Toezichthouder	
Dhr. A. Bouwman	Penningmeester	Toezichthouder	Lid auditcommissie
Dhr. B. (Bert) Haasnoot	Vice voorzitter	Toezichthouder	Lid remuneratiecommissie
Dhr. M. van der Bent jr.	Vice secretaris	toezichthouder	
Dhr. B. (Bas) Haasnoot	Vice penningmeester	Toezichthouder	Lid auditcommissie
Dhr. R.P.R. Venema	Directeur-bestuurder	Uitvoerend bestuurder	

De leden hebben een zittingsduur van 4 jaar en zijn eenmaal her-verkiezbaar. Het rooster van aftreden is als volgt:

naam	einde 1 ^e termijn	einde 2 ^e termijn
Mevr. J.M. van Rijn	Juli 2018	Juli 2022
Mevr. M. de Jong	juli 2021	Juli 2025
Dhr. A. Bouwman	juli 2020	Juli 2024
Dhr. B. (Bert) Haasnoot	juli 2018	juli 2022

Dhr. M. van der Bent jr.
Dhr. B. (Bas) Haasnoot
Dhr. R.P.R. Venema

Juli 2021
juli 2019

Juli 2025
juli 2023

De leden hebben de volgende hoofd- en nevenfuncties:

naam	hoofdfunctie	nevenfuncties
Mevr. J.M. van Rijn	Zorgmanager Haaglanden Medisch Centrum	geen
Mevr. M. de Jong	Financieel/administratief medewerker bij B&R Inspectie en advies BV.	geen
Dhr. A. Bouwman	Projectmanager Haasnoot Food Family	geen
Dhr. B. (Bert) Haasnoot	Project Engineer Maintenance Programs KLM	geen
Dhr. M. van der Bent jr.	Industrial Engineer bij Road Network Planning & Engineering; Fedex Express Europa	geen
Dhr. B. (Bas) Haasnoot	Director Institutional Relations bij Van Lanschot Kempen	geen
Dhr. R.P.R. Venema	Directeur-bestuurder stichting Prohles	Voorzitter kerkenraad PKN gemeente Noordwijkerhout en de Zilk.

3.3. Governance

Bestuurlijke schandalen in maatschappelijke ondernemingen, zoals ziekenhuizen, woningbouwcorporaties en onderwijsinstellingen, hebben geleid tot meer aandacht voor het functioneren van de betrokken toezichthouders. In de discussies over falend toezicht wordt benadrukt dat de interne toezichthouders de maatschappelijke kerntaak en waarde van de organisatie moeten bewaken, zich dienen te verantwoorden en daarover communiceren met de directe belanghebbenden

3.3.1. Code Goed Bestuur

Stichting Prohles heeft uitgesproken en vastgelegd te zijn gebonden aan de "Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs" (artikel 5, lid 2 statuten stichting Prohles) Binnen deze werkwijze zijn geen veranderingen opgetreden, daarmee voldoet Stichting aan de uitgangspunten van de "Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs".

3.3.2. Verantwoording

De Raad van Beheer van Stichting Prohles is zich bewust van deze aandacht en verantwoordt zich via dit jaarverslag over de uitvoering van het toezicht in 2018. In 2018 heeft de interne toezichthouder zich ook in gesprekken met directe belanghebbenden verantwoord. Dit is gedaan richting ouders en personeel in periodieke themabesprekingen. Verder is er jaarlijkse overleg met hun vertegenwoordiging in de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

3.4. Verslag toezichthoudend orgaan

In 2019 heeft de Raad van Beheer negen keer een reguliere vergadering gehouden. Daarnaast zijn er schoolbezoeken gebracht en heeft de RvB twee keer vergaderd met de GMR. Tevens is in mei een stakeholdersavond gehouden met als thema: Duurzaamheid. Ook is er een evaluatieavond belegd waarin de RvB het eigen functioneren heeft geëvalueerd.

In 2019 keurde de Raad van Beheer het jaarverslag, de jaarrekening 2018 alsmede de begroting 2020 goed. Daarnaast streeft het bestuur ernaar de wettelijke voorschriften met betrekking tot de bestuurlijke en toezichthoudende opdracht correct na te leven.

Gedurende het jaar 2019 heeft het bestuur zich onder meer door managementrapportages, en de managementletter van de accountant op de hoogte laten brengen van relevante interne en externe ontwikkelingen. In 2019 is besloten om het contract met de huidige externe accountant te continueren.

Gaandeweg het jaar 2019 heeft de RvB vastgesteld dat de managementsrapportage aan een vernieuwing toe is, mede onder invloed van de nieuwe koersnotitie. Daartoe zijn in 2019 de eerste stappen gezet. Het vernieuwde model zal in 2020 ingevoerd worden. De RvB heeft de

ontwikkelingen met betrekking tot de begrotingen en de onderwijskwaliteit, (waaronder het aansturen van de scholen) nauwkeurig gevolgd.

In 2019 heeft de Inspectie van het Onderwijs een bestuursbezoek uitgevoerd waarbij de directeur-bestuurder en de toezichthoudende leden van de Raad van Beheer waren betrokken. De Raad van Beheer constateerde naar aanleiding van dat inspectiebezoek, dat de stichting goed in control is voor wat betreft de kwaliteit en de aansturing van de scholen. De structurele en planmatige aandacht voor de kwaliteitszorg (opbrengstgericht werken), de overall financiële gezonde positie en het behouden van een basisarrangement voor alle scholen zijn voor het bestuur tekenen dat Stichting Prohles goed op koers ligt.

Wel heeft het bestuur een herstelopdracht met betrekking tot de voorziening groot onderhoud gekregen. Deze voorziening voldoet niet aan de gestelde eisen en moet in het jaarverslag 2019 op voldoende niveau gebracht worden. Daar de financiële (liquide) positie van de stichting goed is, is dat ook in het jaarverslag van 2019 rechtgezet. (zie ook paragraaf 2.2.3.)

In de reguliere vergaderingen is tevens gesproken over de thema's: Begaafdheid, ICT, Passend Onderwijs en Good Governance. De voorzitter voerde maandelijks overleg met de directeur-bestuurder. Daarnaast waren leden aanwezig bij de kerstmarkt en bij de opening van het schooljaar in september 2019.

Het nieuwe strategisch beleidsplan (onder het motto "Vertrouwen krijgen en verantwoordelijkheid nemen") is in 2019 gereed genomen. In deze koersnotitie is ingegaan op een viertal thema's:

- Prohles en onderwijskwaliteit
- Prohles en ontwikkeling
- Prohles en een netwerk
- Prohles en identiteit

Deze vier thema's zijn in haalbare ambities vertaald en deze komen regelmatig, tijdens de vergaderingen van de Raad van Beheer, terug als toetsingselementen in de nieuwe managementsrapportage.

In het verslagjaar is de directeur-bestuurder tweemaal rechtstreeks benaderd door ouders naar aanleiding van een incident op één van de scholen. In beide gevallen betrof het ouders die zich zorgen maakten over de veiligheid van kinderen, vanwege pestgedrag. Eén van de leerlingen is overgeplaatst, met de andere ouder loopt het overleg door tot in 2020.

De werkzaamheden van de Raad van Beheer in 2019 vergden veel tijd en zijn zeker niet van vrijblijvende aard. Desondanks is er geen 'honorering', behalve de jaarlijkse vacatiegelden, toegekend. In deze toekenning wordt onderscheid gemaakt tussen de vacatiegelden voor voorzitter en penningmeester (€ 1250,- per jaar), en de leden (€ 850,- per jaar).

Naar het oordeel van het bestuur past een hogere honorering ook niet bij de schaalgrootte van de schoolorganisatie en het feit dat ook andere vrijwilligers zich inzetten. Er is wel ruimte in de begroting voor scholing van de leden van de RvB. In dat licht is ook de evaluatievergadering onderdeel van de professionalisering.

In het kader van de verplichte paragraaf in het jaarverslag over de continuïteit van de organisatie dient de Raad van Beheer in haar verslag aan te geven op welke wijze het de directeur-bestuurder ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek. Hierover kan worden gezegd dat in de vergaderingen alle relevante beleidsvraagstukken systematisch aan de orde worden gesteld en dat de Raad van Beheer actief heeft geadviseerd en ondersteund bij de te maken keuzes. Datzelfde geldt voor de financiële aspecten van Stichting Prohles die in de vorm van begrotingen, meerjarencijfers en tussentijdse rapportages over het lopende jaar onderwerp van bespreking zijn met de directeur-bestuurder. Op deze wijze monitort de Raad van Beheer ook de rechtmatige verwerving van middelen en de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen.

Door middel van de verschillende steekproeven en de controles door auditcommissie en accountant wordt het nodige inzicht verkregen.

De Raad van Beheer heeft de eigen interne structuur en afspraken goed kunnen borgen, Daarmee is de ambitie om te komen tot een goede governance-structuur en het vasthouden van de onafhankelijke toezichthoudende taak goed uitgevoerd. In de komende jaren moet worden geïnvesteerd in de verder ontwikkeling van de organisatie, waarbij de transformatie naar een Raad van Toezichtmodel tot de mogelijkheden behoort. De eerste stappen daartoe worden in 2020 gezet.

De Raad van Beheer heeft zijn werkzaamheden in het verslagjaar 2019 met veel plezier verricht. Wij zijn blij met de ondervonden openheid en plezierige gesprekken met de directeur-bestuurder en de medewerkers van Prohles. Verder spreken wij onze waardering uit voor de inzet en capaciteiten van de directeur-bestuurder, leerkrachten en ondersteunende medewerkers.

Mevrouw J.M. van Rijn,

Voorzitter Raad van Beheer

3.5. Omgeving

Stichting Prohles hecht belang aan een goede relatie met de omgeving. Dat betekent enerzijds dat Stichting Prohles goed herkenbaar is, anderzijds dat er goede contacten zijn met onze omgeving. Onder de noemer "stakeholderbeleid" willen we daar in de komende jaren invulling aan geven. Daarnaast zoeken we naar onderwijsvormen die een betekenis kunnen hebben voor de buurt of wijk.

In 2019 is een stakeholdersavond gehouden over het thema "duurzaamheid". Hieruit is een werkgroep ontstaan die het thema voor de scholen en de bouwprojecten inhoud gaat geven.

3.5.1. Afhandeling klachten personeelsleden

In 2019 heeft het bestuur drie klachten behandeld. Twee identieke klachten betroffen klassenassistenten die een hogere salarisschaal claimden op basis van de CAO PO. (Onderwijsassistenten die volledig voor de klas staan dienen te worden betaald naar de aard van de werkzaamheden.) Via de raadsleden van beide onderwijsassistenten is de klacht aanhangig gemaakt. Uiteindelijk is overeengekomen om schaal 7 te gaan gebruiken, die van leraarondersteuner.

Een derde klacht betrof een leerkracht die een ongelukkige val maakte in de school. Een letselschadespecialist is in gesprek met de stichting in het kader van de afhandeling. Dit loopt door in 2020.

3.5.2. Internationalisering

Op geen van de scholen in de stichting Prohles hebben zich georganiseerde internationaliseringsactiviteiten voorgedaan. Ook voor 2020 zijn deze activiteiten niet voorzien.

4. Risicomanagement

4.1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Binnen stichting Prohles kennen we een goed werkende planning-en-control-cyclus. In het najaar wordt een begroting voor het volgende jaar opgesteld en tevens een meerjarenperspectief voor de drie jaren daarop volgend, waarbij tevens een doorrekening wordt gemaakt van de verwachte mutaties van het aantal leerlingen. Alle berekeningen zijn zowel op stichtingsniveau als op schoolniveau. Vanuit het financiële systeem kunnen schooldirecties en de directeur bestuurder hun financiële voortgang volgen aan de hand van online financiële rapportage overzichten. Deze overzichten vergelijken de begroting ten opzichte van de werkelijkheid. Lopende het jaar wordt er bijgestuurd door middel van prognoses. De prognoses worden opgesteld aan de hand van de financiële ontwikkelingen van zowel personeel als materieel. Periodiek worden de rapportages

besproken door de stafmedewerker financiën met de directie. De stafmedewerker financiën en directeur bestuurder bespreken de financiële kwartaal- rapportages, begroting en jaarrekening periodiek met de auditcommissie van de Raad van Beheer.

Prohles heeft, in overleg en samenwerking met het Andreas College, waar de personeels- en salarisadministratie, alsmede de financiële administratie is ondergebracht, afspraken gemaakt rondom de interne controle en administratieve omgeving. Deze afspraken hebben tot doel om fraude te voorkomen en continuïteit te waarborgen. Belangrijkste elementen zijn:

- Het vier ogen principe; spreiding van tekenbevoegdheid
- Begrenzing aan mandaten
- Heldere afspraken vastgelegd in een SLA voor PSA en FA
- Gebruik van afgeschermd en beveiligde systemen: Pro Active, Afas en Raet
- Aanstelling van een Functionaris Gegevensbescherming
- Afspraken rondom evaluatie van werkzaamheden

Risicomanagement

Jaarlijks wordt de risico-inventarisatie voor stichting Prohles bij het opstellen van de begroting en het meerjarenperspectief geactualiseerd. Deze risico-inventarisatie laat zien dat de financiële risico's vooral betrekking hebben op de effecten van een daling van het aantal leerlingen. Gezien de daling in de aankomende 4 jaar heeft dit zijn effect op de gemiddelde schoolgrootte.

De onregelmatigheid, complexiteit en incidentele bekostiging van het Ministerie vormen ook een onzekerheid in de financiële inkomsten lopende het jaar en de voorspelling hiervan in het meerjarenperspectief. Stichting Prohles heeft de doelstelling om lopende kalenderjaar 2020 een bufferliquiditeit vast te stellen om zo de toekomstige financiële risico's te kunnen opvangen en te zorgen voor financiële continuïteit van de scholen.

4.2. Belangrijke risico's en onzekerheden

In deze paragraaf gaan we verder in op risico's. Risico's definiëren wij als doelstelling bedreigende factoren, waar wij onvoldoende op kunnen anticiperen omdat de zekerheid of de omvang nog onvoldoende duidelijk is om het bedreigende element af te dekken. Voor de komende jaren spelen de onderstaande risico's voor de stichting Prohles. Daarachter opgenomen zijn de beheersingsmaatregelen.

4.2.1. Leerlingaantallen en bekostiging

Prognoses geven aan dat het leerlingaantal van stichting Prohles zal dalen. Als gevolg daarvan zullen inkomsten dalen. De geschatte terugloop van zo'n 200 leerlingen in 4 jaar betekent ruwweg een inkomstendaling van 1 miljoen euro. Scholen ontvangen de middelen die bij hun leerlingaantallen horen en er wordt voor de bovenschoolse inrichting een afdracht aan het bestuurskantoor gedaan (o.a. 34% van het budget Personeels en Arbeidsmarktbeleid). Omdat de budgetten van de scholen zijn gerelateerd aan hun leerlingaantallen, zullen scholen die krimpen moeten bezuinigen. Stichtingsbreed betekent dit dus ook een bezuinigingsopdracht. Op een aantal scholen (De Duinroos, de Colignyschool en de Rehobothschool) zijn al bezuinigingen voorzien. Het niet invullen van vacatures geeft een zeker resultaat (de Duinroos). In andere gevallen is er sprake van overplaatsing van personeel of het plaatsen van personeel in de vervangerspool. Daarbij is er stichtingsbreed geen sprake van bezuinigingen. Van belang blijft om de personele bezetting van die scholen nauwkeurig te monitoren en in lijn te brengen met de uitgekeerde personele lumpsumsubsidie.

4.2.2. Verhouding personeel / materieel

De personele kosten komen meer en meer in balans met de materiele kosten. Het strategisch beleidsplan gaat uit van een verhouding 82%/18%. De prognose voor 2019 en 2020 laten resp. een personeelslast zien van rond de 79%. De personeelslast zal waarschijnlijk groeien onder invloed van de afgesloten CAO van 9 december jl. Deze betekent een extra loonlast in de komende jaren. De financiering daarvan is reeds in de huidige lumpsumsubsidie verwerkt (exclusief de eenmalige uitkering van € 875 in februari). Dit kan (en wellicht moet) leiden tot verdergaande bezuinigen binnen de scholen. Ook de ophoging van schaal 4 naar schaal 7; op basis van de afspraken binnen de scholen, zal extra loonlasten met zich meebrengen. Op basis van de CAO, waarin wordt vastgesteld dat werknemers salaris dienen te ontvangen, passend bij de aard van de werkzaamheden, zullen onderwijsassistenten die (ten gevolge van het lerarentekort) voor de klas staan recht kunnen doen gelden op die schaal 7. De eenmalige uitkering van € 875 zal worden verwerkt in februari. In december van 2019 is de financiële compensatie ontvangen. Een en ander zal in de jaarrekening van 2019 verwerkt moeten worden en zal in 2020 tot een onttrekking uit de personele reserve moeten leiden.

De materiele lasten zullen in de komende jaren wellicht stijgen. Deze zijn, door extra noodzakelijke licentiekosten en prijsaanpassingen van leveranciers, lastig te beïnvloeden. Stijging naar 22% is een reële verwachting. Deze lasten zullen stijgen wanneer een extra dotatie wordt gevraagd in het kader van de voorziening groot onderhoud.

4.2.3. Schoolexploitatie

Al eerder in dit document is de situatie van de schoolbegroting beschreven. Ingrepen in het personeelbestand is op enkele locaties noodzakelijk. Effecten zullen worden opgenomen in het bestuursformatieplan. Daarnaast is in een aantal gevallen de begroting nog niet beleidsrijk genoeg. Beleidsvoorstellen en-ontwikkeling moeten als uitgangspunt dienen bij het opstellen van de school-exploitatiebegroting. In de komende jaren zal in de begrotingscyclus eerst het inhoudelijke gesprek nog meer een centrale plaats in moeten nemen.

4.2.4. Premies

In 2020 is er een verhoging van de premie ABP te verwachten. Mede door de aanpassingen in de CAO zijn loonontwikkelingen en premiestijgingen moeilijk te voorzien.

4.2.5. Doordecentralisatie / groot onderhoud / nieuwbouw en renovatie

De onderhoudssubsidie, als onderdeel van de lumpsum, is vaak onvoldoende om in de komende jaren het (buiten) onderhoud op peil te houden. Zeker daar waar ook de school een kleinere of grotere renovatie te wachten staat, is de jaarlijkse dotatie en de voorziening onderhoud ontoereikend. In 2019 heeft het bestuur daartoe ook een herstelopdracht gekregen, gericht op het

op voldoende niveau te krijgen van de voorziening groot onderhoud.. De Raad van Beheer heeft het besluit genomen om, in het kader van deze herstelopdracht, met ingang van 1 januari 2029 te gaan werken met de zogenaamde componentensystematiek Zie ook paragraaf 2.2.3. en 4.2.8.

In 2020 zal worden gestart met de eerste fase van de nieuwbouw van de Christelijke Opleidingsschool, een voorbereidingskrediet is aangevraagd voor de planvorming en voorbereidende werkzaamheden. De extra bijdrage die van het bestuur verwacht wordt in het kader van de ENG2 en BENG3 normen, zal moeten worden gefinancierd.

4.2.6. Pool

In de voorgaande jaren is een aantal verlofregelingen verdwenen of uit het vergoedingenpakket van het vervangingsfonds gehaald. Dat betekent dat scholen zelf de kosten van vervangingen van verlof moeten dragen. In de onderliggende schoolbegrotingen zijn daar, in tegenstelling tot de voorgaande jaren, bedragen voor opgenomen. Zo hebben scholen goed inzicht in de kosten van verlof en kunnen directies een strikter verlofbeleid aanhouden. Ook het ziekteverlof wordt nu per kostenplaats in beeld gebracht, zodat ook die kosten herkenbaar voor de scholen zijn.

4.2.7. Nieuwkomersklas

Het is niet goed in te schatten hoe de ontwikkelingen in de toekomst zullen lopen. Op dit moment is er bekostiging beschikbaar voor het twee jaar na aankomst in Nederland. Hoe de ontwikkelingen met betrekking tot "nareizigers" zullen zijn is volstrekt onduidelijk. De huidige instroom is onvoldoende om een sluitende begroting te presenteren. De gemeente Katwijk draagt een subsidie van rond de € 20.000 op jaarbasis bij. Mede daardoor is besloten om het kalenderjaar 2020 de nieuwkomersklas voort te zetten. Rond de zomer van 2020 zal opnieuw worden bezien of het nieuwe schooljaar (2020-2021) gestart moet worden met een nieuwkomersgroep.

4.2.8. Componentenmethode inzake planmatig onderhoud

Door de ontwikkelingen op het gebied van het planmatig onderhoud heeft stichting Prohles per kalenderjaar 2019 de voorziening groot onderhoud omgezet naar de zogenaamde componentenregeling voor het planmatig onderhoud. Dat wil zeggen dat de investeringen van het groot onderhoud niet meer ten laste komen van de voorziening, maar dat deze geactiveerd worden en op de balans worden gepresenteerd onder de vaste activa (gebouwen en terreinen). Het risico wat hierbij benoemd moet worden is dat de schoolgebouwen eigendom zijn van de gemeente Katwijk. Dat betekent dat als een schoolgebouw teruggevorderd wordt door de gemeente Katwijk (bijvoorbeeld door sluiting van het schoolgebouw) de op dat moment geactiveerde activa met betrekking tot het planmatig onderhoud ineens moet worden afgeschreven en ten laste van het resultaat van dat betreffende boekjaar zal gaan. In de komende 4 jaar (de begrotingscyclus) is dit niet voorzien.

4.2.9. Rente ontwikkeling

De rentebaten die in het verleden nog een zekere dekking gaven aan de kosten van kantoor en bestuur, dalen. In de begroting is daar rekening mee gehouden en dit risico is daarmee beperkt. De inkomsten vanuit de deposito zijn gegarandeerd tot de zomer van 2024. Het risico op het betalen van bankkosten over het spaargeld is vanaf 2020 een ontwikkeling waarmee rekening gehouden moet worden voor in de toekomst.

5. Bedrijfsvoering

Stichting Prohles wil investeren in een goede personeelsbezetting met een evenwichtige leeftijdsopbouw waardoor continuïteit gewaarborgd blijft. De stichting wil investeren in de leerkracht door ontwikkelingsmogelijkheden te creëren, begeleiding bij ziekteverzuim te verbeteren, en een duidelijke rol in de organisatie te geven en eigenaarschap te bevorderen.

Prohles hecht belang aan goede gebouwen, waarin goed onderwijs gegeven kan worden. Uitgaven huisvesting moeten die doelstelling ondersteunen.

Continuïteit in werkgeverschap en onderwijs kwaliteit staat voorop. De financiële positie van de stichting is gezond en het sterven is om voldoende weerstandsvermogen te hebben om risico's zoals opgenoemd in paragraaf 4.1 te voorkomen of op te lossen

5.1. Bedrijfsvoering

5.1.1. Personele zaken

Binnen de stichting Prohles werkten in 2019 (stand per 31/12/2019) 339 personen (inclusief vervangers) met een totaal WTF van 224. Dit is een stijging van 10 personeelsleden en 6 wtf ten opzichte van 31/12/2018. Binnen de stichting kennen we de volgende functies: leerkrachten (L10), senior leerkracht (L11) adjunct-directeuren (AA, AB) en directeuren (DA, DB, DC en DD). Daarnaast is er onderwijsondersteunend personeel actief: onderwijsassistenten (schaal 4), klassen-assistenten (schaal 7) en schoonmaakpersoneel (schaal 1).

Op het bestuurskantoor zijn daarnaast de volgende functies aanwezig: directeur-bestuurder (DD), kwaliteitsmedewerker, (L12) en een personeelsconsulent (OOP schaal 10). In de onderstaande tabel zijn de verhouding man/vrouw en de verdeling over de functies weergegeven.

Tabel: verdeling mannen en vrouwen per 31/12/2019 (R-ON-10300-a)

Schaal	Man/Vrouw	Aantal man/vrouw	Totale WTF man/vrouw	Gem. WTF man/vrouw
0001	Man	1	0,7500	0,7500
	Vrouw	4	1,8079	0,4520
	<i>Subtotaal</i>	5	2,5579	0,5116
0004	Man	7	4,9875	0,7125
	Vrouw	30	14,9758	0,4992
	<i>Subtotaal</i>	37	19,9633	0,5395
0005	Vrouw	1	1,0000	1,0000
	<i>Subtotaal</i>	1	1,0000	1,0000
0007	Vrouw	4	2,8265	0,7066
	<i>Subtotaal</i>	4	2,8265	0,7066
0010	Vrouw	2	1,4223	0,7112
	<i>Subtotaal</i>	2	1,4223	0,7112
0012	Man	1	0,2035	0,2035
	<i>Subtotaal</i>	1	0,2035	0,2035
AB	Man	6	5,7000	0,9500
	Vrouw	3	2,8546	0,9515
	<i>Subtotaal</i>	9	8,5546	0,9505
DA	Man	1	0,9909	0,9909
	Vrouw	1	1,0000	1,0000
	<i>Subtotaal</i>	2	1,9909	0,9955
DB	Man	2	2,2000	1,1000
	Vrouw	2	1,6290	0,8145
	<i>Subtotaal</i>	4	3,8290	0,9573

DC	Man	1	1,0000	1,0000
	Vrouw	2	1,2000	0,6000
	<i>Subtotaal</i>	3	2,2000	0,7333
DC U	Man	1	1,0000	1,0000
	Vrouw	1	1,0000	1,0000
	<i>Subtotaal</i>	2	2,0000	1,0000
DD	Man	1	1,2000	1,2000
	<i>Subtotaal</i>	1	1,2000	1,2000
L10	Man	17	15,2503	0,8971
	Vrouw	201	124,9718	0,6218
	<i>Subtotaal</i>	218	140,2221	0,6432
L11	Man	6	6,0000	1,0000
	Vrouw	43	29,5222	0,6866
	<i>Subtotaal</i>	49	35,5222	0,7249
L12	Vrouw	1	0,7000	0,7000
	<i>Subtotaal</i>	1	0,7000	0,7000
Totaal		339	224,1923	0,6613

De verdeling man/vrouw over de leeftijden per 31/12/2019. (R-ON-10000-a)

Leeftijdscategorie	Classificatie	Classificatie Omschrijving	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar			0	0	0
	OOP	Onderwijs ondersteunend pers	9	4	13
	OP	Onderwijzend Personeel	9	0	9
25 tot 35 jaar			0	0	0
	DIR	Directieleden	1	2	3
	OOP	Onderwijs ondersteunend pers.	7	2	9
35 tot 45 jaar			0	0	0
	OP	Onderwijzend Personeel	72	3	75
	DIR	Directieleden	1	2	3
45 tot 55 jaar			0	0	0
	OOP	Onderwijs ondersteunend pers.	11	0	11
	OP	Onderwijzend Personeel	58	4	62
55 tot 65 jaar			0	0	0
	DIR	Directieleden	1	2	3
	OOP	Onderwijs ondersteunend pers.	2	2	4
65+ jaar			0	0	0
	OP	Onderwijzend Personeel	41	5	46
	DIR	Directieleden	3	5	8
55 tot 65 jaar			0	0	0
	OOP	Onderwijs ondersteunend pers.	13	0	13
	OP	Onderwijzend Personeel	55	11	66
65+ jaar			0	0	0
	DIR	Directieleden	2	0	2
	OOP	Onderwijs ondersteunend pers.	0	1	1
	OP	Onderwijzend Personeel	10	1	11
Totaal			295	44	339

Uit de tabel blijkt, in lijn met het landelijk beeld, dat de groep vrouwen sterk is vertegenwoordigd en dat een grote uitstroom tussen nu en 10-12 jaar is te verwachten. De meeste leerkrachten

zitten qua leeftijd in de categorie 50-65. Er zijn geen FPU-deelnemers meer (geboren voor 1/1/1950). De komende 5 jaar is er uitstroom van 26 medewerkers wegens pensionering te verwachten, mede door de gewijzigde pensioenleeftijd.

Tabel: Uitstroom personeel wegens pensionering

Periode	jaar	aantal
01-01-2020 t/m 31-12-2020	2020	7
01-01-2021 t/m 31-12-2021	2021	4
01-01-2022 t/m 31-12-2022	2022	5
01-01-2023 t/m 31-12-2023	2023	5
01-01-2024 t/m 31-12-2024	2024	2
periode van 5 jaar	totaal	23

Binnen stichting Prohles wordt het ziekteverzuim scherp in de gaten gehouden.

Elke zes weken is er een **S**ociaal **M**edisch **O**verleg (SMO) op het bestuurskantoor, waarbij alle langdurige of bijzondere ziektegevallen worden besproken. Deze gesprekken worden geleid door mevrouw D. Heemskerk, personeelsconsulent, en worden bijgewoond door de betreffende directeur en de bedrijfsarts vanuit Zorg van de Zaak, mevr. A. Hanemaaier. In onderstaande tabellen wordt weergegeven hoe het ziekteverzuim binnen de stichting is.

Tabel : Verloop ziekteverzuim 2016 - 2018

	Aantal mw.	VP					
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Leeftijd klasse	Man	28	59	50	3,4	6,57	4,49
	Vrouw	177	326	324	6,82	5,48	6,37
	< 25	14	26	25	0,85	0,82	1,5
	25 - 34	44	89	93	2,23	4,61	5,4
	35 - 44	39	81	79	7,58	3,86	2,66
	45 - 54	39	66	60	3,93	3,96	6,71
	55 - 64	61	97	92	9,1	9,39	8,1
	> 64	8	26	25	24,03	6,13	12,93
	Deeltijd	205	366	361	6,23	4,33	5,38
	Voltijd	0	19	13	0	18,87	15,74
	DIR	16	24	23	4,2	7,16	3,01
	OOP	27	54	56	6,65	5,08	1,74
	OP	162	307	295	6,47	5,57	6,91
Totaal	205	385	374	6,23	5,67	6,03	

Over 2017 kent RAET alleen de cijfers van de voormalige stichting PCOK, over 2018 en 2019 zijn de cijfers van Prohles gebruikt

In 2019 is het gemiddelde verzuimpercentage bij de mannen 4,49% en bij de vrouwen 6,37% 5,67, een lichte stijging ten opzichte van 2018.

Bij de bedrijfsvoering van de scholen speelt het aantal leerlingen een belangrijke rol. Leerlingaantallen en -tellingen vormen de basis voor de financiering van het onderwijs. In de onderstaande tabellen staan de huidige leerlingaantallen en de prognoses voor de komende jaren.

BRIN - School	Totaal	4 - 7 jaar	8 jaar +	Gewichtsfactor			totaal %
				0.0	0.3	1.2	
G. de Colignyschool	180	90	90	154	26	0	14,44
Gr.van Prinsterer-School	255	141	114	223	23	9	12,55
De Farèlschool	197	99	98	173	17	7	12,18
Chr. Opleidingsschool	434	220	214	395	38	1	8,99
Marnixschool	272	132	140	236	32	4	13,24
Oranjeschool	222	113	109	205	15	2	7,66
ds. R.P.A. Rutgerschool	185	107	78	162	23	0	12,43
Mr. van der Bruggenschool	401	204	197	362	37	2	9,73
Prins Willem Alexander	113	50	63	92	11	10	18,58
Rehoboth School	319	170	149	312	7	0	2,19
De Duinroos Zanderij	434	219	215	388	37	9	10,6
Duinroos Otto Baron	108	49	59	86	13	9	20,37
Willem van Veenschool	211	102	109	196	14	1	7,11
Sjaloomschool	132	53	79	104	18	10	21,21
Totaal	3463	1749	1714	3088	311	64	10,83

LEERINGTELLING 1	2017	2018	2019	2020	2021
Gaspard de Colignyschool	188	180	171	170	170
Groen van Prinstererschool	273	255	258	251	257
Farèlschool	194	197	200	200	200
Christ. Opleidingsschool	427	434	428	434	431
Marnixschool	277	272	284	278	283
Oranjeschool	218	222	222	215	212
ds R.P.A. Rutgerschool	178	185	198	199	203
Mr. J.J.L. van der	397	401	417	424	421
Prins Willem-Alexanderschool	126	113	118	123	125
Rehobothschool	304	319	320	306	298
Duinroos Zanderij	452	434	432	432	432
Duinroos Otto baron	111	108	105	105	105
Willem van Veenschool	214	211	215	213	213
Sjaloomschool	132	132	125	120	125
TOTAAL	3491	3463	3493	3470	3475

De totale aantallen leerlingen (-prognoses) binnen de stichting Prohles laten een redelijk stabiel beeld zien.

5.1.2. Toelichting op personele ontwikkelingen

Het personeel van stichting Prohles heeft in 2019 niet te maken gekregen met boventaligheid of plaatsing in het risicodragend deel van de formatie. We zien dat de personele kosten stijgen, maar dat ook de subsidie stijgt. Wel blijft voor de stichting belangrijk te streven naar een juiste verhouding personeel materieel. Voorlopig heeft de stichting het percentage 80% / 20% aangehouden. Hoelang dit houdbaar is moet blijken uit de meerjarenbegroting.

We zien dat personeelstekorten zich vooral voordoen tijdens de vraag naar vervangingen. Regelmatig moeten klassen naar huis gestuurd worden, omdat er geen vervanger beschikbaar is. Ook het vervullen van directiefuncties is moeilijk.

Ziekte en ziekteverzuim een blijvend punt van zorg. Door de langdurige griepgolf in 2018 zijn veel leerkrachten kortere of langere tijd ziek geweest. Dat leidt tot verzuim. Vanuit het uitgangspunt: "Ziekte overkomt je, verzuim overleg je", is in 2018 besloten om in 2019, samen met het Vervangingsfonds, te werken aan Plan V, een actieplan om te komen tot minder verzuim. Dit is een langduriger project dat in 2020 doorloopt.

5.1.3. Uitkeringen na ontslag

In 2018 is afscheid genomen van een aantal medewerkers, die wegens niet geschiktheid voor de functie bij de stichting zijn vertrokken of zijn herplaatst. Daarmee zijn outplacementkosten gemoeid. In totaal gaat het over € 9000,- . (resp. € 3000,- en € 6000,-) Beide bedragen zijn in 2019 tot uitbetaling gekomen..

5.1.4. Huisvestingszaken

De gemeente Katwijk heeft in 2019 het Integraal Huisvestingplan ontwikkeld. Op basis van een visie, gebaseerd op duurzaamheid, gezamenlijkheid en multifunctionaliteit investeert de gemeente in de komende 20 jaar 100 miljoen euro. Van de scholen wordt een bijdrage verwacht van ± € 210 per m² in het kader van de ENG en BENG normen.

Stichting Prohles heeft daarvoor geen toereikende middelen, en wil deze niet onttrekken aan de middelen voor het primaire onderwijsproces. Dat betekent dat deze investeringen moeten worden gefinancierd. Uitgangspunt en aanname is dat de besparing op energiekosten de kapitaallasten compenseert

Het huisvestingsbeleid voor zover dit niet van gemeentewege wordt geregeld.

- a. De stichting heeft het hoofdkantoor in eigendom. Dit vastgoed moet goed onderhouden worden. Daarom zal in 2020 een ingrijpende verbouwing plaatsvinden, gefinancierd vanuit private middelen, zodat er geen publieke middelen aan het onderwijsproces worden onttrokken.

5.1.5. Financiële positie balansdatum

Onderwijsstichtingen zijn voor bijna 100% afhankelijk van subsidies. Slechts een klein deel van de inkomsten komt uit andere bronnen, bijv. verhuur van lokalen of gemeentelijke subsidies. Ouderbijdragen zijn vooral schoolgebonden en worden door de school beheerd. Zij maken geen deel uit van de exploitatie begroting van de stichting. Onderwijsstichtingen hebben te maken met krimp. Het totaal aantal leerlingen in Nederland daalt. Ook in Katwijk is in de komende jaren krimp voorzien. Concreet laten de cijfers van de gemeente Katwijk zien dat er in de laatste jaren (wellicht conjunctuurgevoelig) minder kinderen zijn geboren dan in het voorgaande decennium.

5.1.6. Prestatieboxgelden

De prestatiebox wordt in 1 bedrag per leerling verstrekt. Dit bedrag staat in artikel 39 van de betreffende regeling. Dit bedrag is gelijk voor alle (speciale) scholen voor basisonderwijs en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. De bekostiging is bedoeld voor 4 actielijnen uit het Nationaal Onderwijsakkoord:

1. talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
3. professionele scholen
4. doorgaande ontwikkellijnen

De scholen hebben de ruimte om binnen de regeling prestatiebox primair onderwijs 2015-2020 de prestatiebox middelen naar eigen inzicht te besteden. De beschikbare middelen uit de prestatiebox worden per schooljaar verstrekt aan alle scholen op basis van een vast bedrag per leerling. Als peildatum wordt het aantal leerlingen genomen dat op 1 oktober van het voorafgaande jaar staat ingeschreven bij de school. Scholen leggen over de besteding van de middelen uit de prestatiebox jaarlijks verantwoording af conform de reguliere systematiek van jaarrekening en jaarverslag.

5.1.7. Financiële gang van zaken in 2019

In 2019 is het resultaat uitgekomen op € 1.680.085, - positief; dat betekent dat het vermogen van Stichting Prohles is toegenomen. De vastgestelde begroting 2020 geeft een tekort voor het en daardoor zal het vermogen iets afnemen.

Door de recente ontwikkelingen met betrekking tot het opheffen van de voorziening groot onderhoud en het doorvoeren van de componentenmethode is het begrotingsresultaat voor 2020 gecorrigeerd naar positief.

Stichting Prohles streeft naar een sluitende begroting, zodat het vermogen voldoende is om in de toekomst eventuele financiële tegenslagen op te kunnen vangen.

Staat van baten en lasten			
	Realisatie	Begroting	Realisatie
<i>(in euro's x 1.000)</i>	2019	2019	2018
Rijksbijdragen	19.861	18.856	18.674
Overige overheidsbijdragen en subsidies	40	40	18
Overige baten	625	524	545
Totaal baten	20.526	19.420	19.237
Personeelslasten	15.607	15.633	15.525
Afschrijvingen	467	509	419
Huisvestingslasten	1.052	1.383	1.518
Overige materiële lasten	1.735	1.939	1.636
Totaal lasten	18.861	19.464	19.098
Saldo baten en lasten	1.665	-44	139
Financiële baten en lasten	15	13	16
Totaal resultaat	1.680	-31	155

Over het verschil tussen begroting en de realisatie over 2019 valt het volgende op te merken:

Baten

De Rijksbijdragen zijn in 2019 hoger dan werkelijk 2018 en de begroting 2019. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de indexatie van de bekostiging door het Ministerie als vooruit ontvangen van de indexatie van de CAO 2019-2020, eenmalige bekostiging convenant aanpak lerarentekort, toevoeging bekostiging werkdrukgeden. De ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV betreft hier de ontvangen gelden vanuit het samenwerkingsverband.

Lasten

De personeelslasten liggen per saldo 26.000 euro boven de begroting 2019 en zijn ongeveer 82.000 euro hoger dan de exploitatie over 2018.

Per 31 december 2019 was de totale formatie, exclusief vervanging, 217,11 fte (2018: 211,90 fte). Door wisselingen in fte, het niet kunnen vervullen van vacatures, het aanhouden van begrotingsafspraken en het formatieplan hebben ervoor gezorgd dat de loonkosten conform

de begroting zijn gebleven. Daarentegen zijn er hogere kosten voor de inhuur voor o.a. interim directeuren op de Bruggenschool en Groen van Prinstererschool en inhuur IB-er's op diverse scholen.

De voorziening langdurig zieken, is gewaardeerd per dotatie bijgesteld naar het saldo 2019.

Door fouterstel van de voorziening groot onderhoud in 2018 (naar aanleiding van de opmerking van het Ministerie is conform het accountantsverslag 2018) en het doorvoeren van de stelselwijziging van voorziening groot onderhoud naar componentenregeling zijn de huisvestingslasten voor kalenderjaar 2019 afwijkend ten opzichte van de begroting en vergelijkende cijfers 2018. De begroten dotatie aan de voorziening is teruggedraaid en geeft een afwijking ten opzichte van de begroting 2019. Het saldo van de voorziening groot onderhoud per begin kalenderjaar 2019 is verwerkt als een vermogensmutatie ten behoeve van het eigen vermogen. Daarentegen zijn afschrijvingslasten wel verhoogd, doordat planmatig onderhoud geactiveerd wordt op de balans. De verwachting is dat door de keuze van de componentenregeling de afschrijvingen op gebouwen en terreinen zullen toenemen naar lijn van het vastgestelde meerjaren onderhoudsplan 2020-2039.

De overige materiële lasten liggen per saldo €99.000 boven de werkelijke cijfers van 2018. De belangrijkste oorzaak is dat scholen beter hun budgetten gebruiken in de vorm van leermiddelen, licenties, opbrengstgericht werken en cultuureducatie. Door stijging van prestatieboxgelden stijgen ook deze budgetten aan de uitgaven kant.

De rente inkomsten van de deposito is voor de langere termijn tot 2024 gegarandeerd.

Balans per 31 december			
<i>(in euro's x 1.000)</i>	2019	2018	Vershil
Materiële vaste activa	3.938	2.886	1.052
Financiële vast activa	423	413	10
Vorderingen	1.097	1.126	-29
Liquide middelen	6.462	5.760	702
Totaal activa	11.920	10.185	1.735
Eigen vermogen	9.327	6.050	3.277
Voorzieningen	731	2.345	-1.614
Kortlopende schulden	1.862	1.790	72
Totaal passiva	11.920	10.185	1.735

Doordat de investeringen over 2019 meer waren dan de jaarlijkse afschrijvingskosten is het saldo van de materiele vaste activa t.o.v. 2018 toegenomen. De financiële vast activa stijgt ten opzicht van 2018. Door het doorvoeren van de stelselwijziging met betrekking tot overgang voorziening groot onderhoud naar componentenregeling zijn de vaste activa verhoogd met het planmatig onderhoud van 2019, en is de voorziening groot onderhoud vrijgevallen ten gunste van het resultaat van 2019. Dit heeft als gevolg dat het eigen vermogen in 2019 is toegenomen en de voorzieningen zijn afgenomen.

Het saldo van de vorderingen is per 31 december 2019 gedaald door o.a. de vordering op de gemeente en overlopende activa met het afronden van het project logo3000.

De voorzieningen zijn met € 1.614.000, - afgenomen door o.a. de fourterstel voorziening grootonderhoud 2018 en het vrijvallen van de voorziening grootonderhoud in 2019. Hierbij is het de vrijgevallen voorziening verwerkt als een vermogensmutatie ten behoeve van het eigen vermogen. Als gevolg hiervan is het eigen vermogen in 2019 toegenomen.

De genoemde mutaties hebben samen met het positieve resultaat over 2019 er toe geleid dat het saldo van de liquide middelen is toegenomen met € 702.000, -.

5.2. Onderwijskundige ontwikkelingen

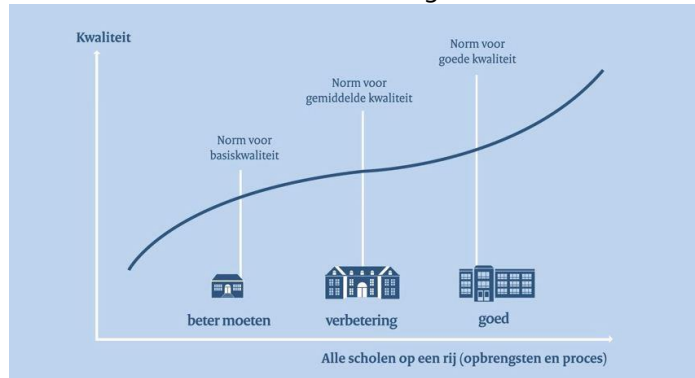
Kwaliteit is een containerbegrip. Wat mensen onder kwaliteit verstaan wordt gekleurd door de achtergrond van waaruit ze kijken. Zo kijken ouders, schoolleiders of Inspectie niet altijd naar dezelfde kenmerken van kwaliteit.

Een omschrijving van het begrip kwaliteit in de literatuur is 'de mate waarin scholen erin slagen hun doelen te bereiken naar tevredenheid van zichzelf, ouders, de overheid, het team en de leerlingen'. J.W. Burnham maakt een onderscheid in vier componenten die in hun samenhang de totale kwaliteit van een school bepalen:

- de betrokkenheid en competenties van medewerkers
- de organisatie van het primaire proces
- onderwijskundig leiderschap gekoppeld aan een duidelijke visie en missie
- de capaciteit van een school om van elkaar te leren en de ambitie te hebben falen zoveel mogelijk te beperken.

5.2.1. Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Alle scholen van stichting Prohles hebben ook in 2019 hun basisarrangement behouden. De inspectie heeft in mei een bestuursgesprek gevoerd, met bestuurder en medewerkers van het bestuurskantoor, met leden van de Raad van Beheer, de GMR en directieleden. Daarna heeft de inspectie verificatie onderzocht uitgevoerd. De inspectie heeft geconstateerd dat het bestuur goed zicht heeft op de kwaliteit van de scholen en dat de scholen van goede kwaliteit zijn. De grote uitdaging voor de toekomst is om scholen te stimuleren zichzelf verder te verbeteren. Wanneer scholen hun ambities goed op orde hebben en daar naar handelen, zal de kwaliteit stijgen. De scholen van Prohles beschrijven hun ambities in hun schoolplan vanaf het schooljaar 2019 / 2023. In 2019 is de nieuwe koersnotitie van de stichting gereed gekomen onder het motto: Vertrouwen krijgen en verantwoordelijkheid nemen".

De grote uitdaging voor de toekomst is om scholen te stimuleren zichzelf verder te verbeteren. Wanneer scholen hun ambities goed op orde hebben en daar naar handelen, zal de kwaliteit stijgen. De scholen van Prohles beschrijven hun ambities in hun schoolplan vanaf het schooljaar 2019 / 2023. In 2019 is de nieuwe koersnotitie van de stichting gereed gekomen onder het motto: Vertrouwen krijgen en verantwoordelijkheid nemen".

Tevredenheidsonderzoeken

In 2019 zijn tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. Zowel leerkrachten, ouders en leerlingen hebben zich kunnen uitspreken over de kwaliteit van hun school.

De Tevredenheidsonderzoeken zijn in Stichting Prohles uitgezet onder drie groepen respondenten:

1. Leerlingen.
2. Ouders.
3. Personeel.

Er is gewerkt met de vragenlijsten van WMK die afgestemd zijn op het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. Nadat het onderzoek afgenomen was is er een discussie ontstaan over de relevantie en de kwaliteit van sommige vragen.

Op de Sjaloomschool is een afwijkende vragenlijst gebruikt. (Vandaar de gele bovenbalk). Daarom kunnen zij in het totale vergelijk niet objectief meegenomen worden.

Er worden 13 scholen met elkaar vergeleken. Daarnaast heeft de stichting een eigen ambitie vastgesteld van 80 %. Deze ambitie is 5% hoger dan de norm van WMK.

De beoordeling ziet er dan als volgt uit:

	3,60 en hoger	90% en hoger	voldoende
	Tussen 3,20 en 3,59	Tussen 80% en 90%	voldoende
	Tussen 3,00 en 3,19	Tussen 75% en 80%	onvoldoende
	Lager dan 3,00	Lager dan 75%	onvoldoende

Kijkend naar de gemiddelde Eindscores per school afgezet tegen de ambitie van de stichting zien we het volgende:

	Gaspard.	Groen	Farel	COS	Marnix	Oranje
Leerlingen	3,13	3,18	3,13	3,18	3,23	2,92
Ouders	3,10	3,27	3,33	3,36	3,11	2,95
Leerkrachten	3,36	2,92	3,43	3,33	3,38	3,11

	Rutgers	VdBr.	PWA	Rehob.	Duinr.	Otto	WvV	Sjaloom
Lln.	3,13	3,18	3,22	3,16	3,01	3,27	3,07	3,16
Oud.	3,36	2,98	3,46	3,27	3,16	3,20	3,26	3,52
Lkr.	3,41	3,16	3,42	3,49	3,40	3,48	3,37	3,36

Identiteit

Vanuit de gedachte dat we samen op reis zijn, is de christelijke identiteit een levende houding geworden. De identiteitsbelofte is in 2017 (tijdens de voorbereidingen voor de fusie), opnieuw vastgesteld als geldend voor stichting Prohles. Belangrijk aspect daarbinnen is dat we geen statisch document willen, maar dat de christelijke inspiratie in de totale organisatie zichtbaar wordt. In 2018 is een stakeholdersavond georganiseerd met als thema de christelijke identiteit van de scholen. Tijdens deze avond, bezocht door zo'n 45 mensen, zijn verachtingen en wensen uitgesproken.

Onderwijsconcepten

Het onderwijskundige beleid is aan de school. Scholen binnen de PROHLES krijgen de kans om zich autonoom te ontwikkelen op onderwijskundig gebied. Daartoe heeft de directeur van de school mandaat. Dit houdt in dat de keuze van het onderwijsconcept is voorbehouden aan directie en team. Vooral op de Willem van Veenschool is een duidelijke ontwikkeling te zien naar een onderzoekende leerweg. Het middagprogramma is daarop aangepast. Deze ontwikkeling wil men doortrekken naar het ochtendprogramma.

Vaardigheden 21^e eeuw

De vaardigheden voor de 21e eeuw zijn in 2015 onder de aandacht van de scholen gekomen. Deze vaardigheden zijn voor de scholen van de PROHLES van belang. Niet iedere school zal 21st Century Skills volledig kunnen en willen invoeren. Wel zal in de komende jaren het flexibel gebruik van ICT een belangrijke plaats gaan innemen. ICT-gebruik staat ten dienste van de inhoud en is ondersteunend aan de verwerking van leerstof of onderzoek. Leerlingen kunnen en moeten in de school, wanneer dat passend is bij de leerstofverwerking of bij coöperatief leren, een plek kunnen vinden om gebruik te maken van ICT.

5.2.2. Onderwijsopbrengsten

We streven bij de vijf eind toetsen (5 meetmomenten van de inspectie) naar de inspectienorm of daarboven.

Ambitie:

Alle scholen hebben per vak hun ambities geformuleerd. Dit betekent dat de school kijkt naar zijn eigen opbrengsten en ambieert bij een volgend toets moment deze opbrengsten te borgen en te verbeteren. De school gaat vervolgens op zoek binnen de vijf domeinen (leerkrachtvaardigheden, leertijd, leerstof, schoolorganisatie en kind kenmerken) om concreet te maken op welke manier deze voorgenomen ambities uitgevoerd kunnen worden. Dit wordt beschreven in de SchoolZelfEvaluaties (SZE). Overall kan gesteld worden dat in 2018 de resultaten op orde waren. Wel zijn op verschillende scholen zorgsignalen voor wat betreft de tussentijdse toetsen. Deze zijn in de SZE aan de orde gekomen, zijn goed in beeld en besproken met de directies.

Er wordt op de scholen gewerkt met de Cito Eindtoets en met Route 8.

Hieronder zien we de opbrengsten van de Eindtoetsen van de afgelopen jaren (voor zover te achterhalen was) en er zit een voorzichtige prognose bij voor de komende Eindtoets 2019. Deze prognose is na de januari toetsen bijgesteld.

Overall waardering inspectiestandaarden

	Onderwijsproces	Schoolklimaat	Resultaten	kwaliteitszorg
G. de Coligny	■	■	■	■
Gr. van Prinsterer	■	■	■	■
Farèlschool	■	■	■	■
C.O.S.	■	■	■	■
Marnixschool	■	■	■	■
Oranjeschool	■	■	■	■
Rutgersschool	■	■	■	■
v.d. Bruggen	■	■	■	■
P.W.A.-school	■	■	■	■
Rehobothschool	■	■	■	■
Duinroos Zander.	■	■	■	■
Duinroos Otto B	■	■	■	■
W. v. Veenschool	■	■	■	■
Sjaloomschool	■	■	■	■
Bestuursniveau	■	■	■	■

Legenda:

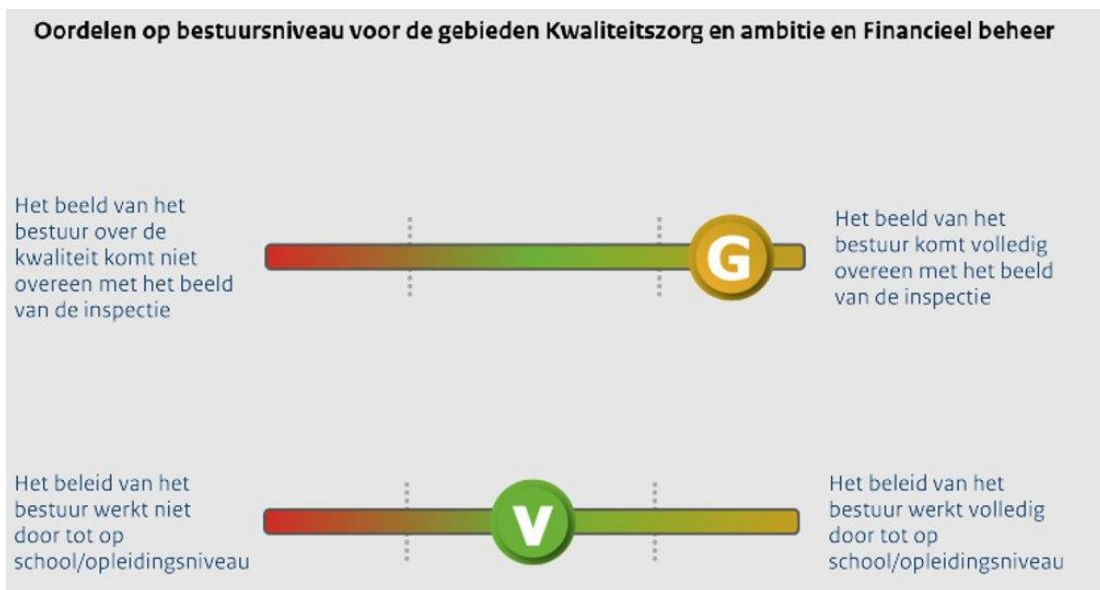
■	goed
---	------

	voldoende/goed
	twijfelachtig
	onvoldoende

Op basis van de eigen waarneming en de ambitiegesprekken komen we tot de bovenstaande (subjectieve) waarderingen; deze zijn onderdeel van het gesprek met de inspectie tijdens het bestuursbezoek van juni 2019.

5.2.2.1. Inspectiebezoek 2019

In het voorjaar en de maanden september / oktober van 2019 heeft de inspectie een bestuursonderzoek uitgevoerd binnen stichting Prohles. Dit onderzoek richtte zich op de kwaliteit van het bestuur en de verificatie daarvan in de scholen. Onderstaand de resultante van dit onderzoek.

De inspectie beoordeelt de stichting en het bestuur als goed op de standaard: "het beeld van het bestuur komt volledig overeen met die van de inspectie", en als voldoende op de vraag of het bestuursbeleid voldoende in de school zichtbaar is. Daarbij refereert de inspectie aan het nieuwe koersplan.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Financieel beheer	V
	O V
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel
FB3 Rechtmatigheid	•

Resultaten scholen	OP1, aanbod	OP3, didact. handelen	KA1, kwaliteitszorg	Ka2, kwaliteitscultuur	KA3, verantwoording en dialoog
Gaspard de Colignyschool					
Prins Willem Alexanderschool					
Oranjeschool					
Willem van Veenschool					

5.2.3. Onderwijs-programmatische zaken

kwaliteit:

Sinds 1 februari 2015 heeft Stichting PROHLES een adviseur kwaliteit en onderwijs in dienst, Bea Duivenvoorden. Deze medewerker heeft als taak om de schooldirecties en IB-ers te ondersteunen bij het evalueren van het leerproces. Daarnaast wordt ze ingezet bij de ontwikkeling van leerkrachten in het kader van instructievaardigheden en gedifferentieerd werken. In 2016 zijn schoolzelfevaluaties ontwikkeld. Deze zijn nu basis voor de interne analyses. Daarnaast blijven de onderstaande doelen van belang.

- De leerkrachten zijn de spil: hun instructiegedrag staat centraal en moet, waar nodig, verbeterd worden.
- In de scholen is een systeem van collegiale consultatie doorgevoerd.
- De leerlingen behalen hoge resultaten.
- De leerlingen krijgen voldoende tijd om te leren.
- De directeur is meer zichtbaar in de klas en stuurt op leerkrachtgedrag.

Deze doelen zijn door de schooldirecties verwerkt in hun eigen handelen; ze maken deel uit van het handelingsrepertoire van de school. In 2019 heeft de inspectie een bestuursbezoek uitgevoerd waarover eerder in dit stuk is gerapporteerd.

Hoogbegaafde leerlingen

Stichting Prohles is de initiator en trekker om een voorziening voor de begaafde leerling te starten. Een werkgroep bestaande uit directieleden, IB-ers en de kwaliteitsmedewerker is bezig om beleid te formuleren en scholing te organiseren voor onze scholen. Doel is om de scholen te ondersteunen bij het compacten van de leerstof, zodat er tijd vrij komt voor de begaafde leerling om aan eigen ontwikkeling te werken. In 2019 is de klas voor de hoogbegaafde leerlingen gestart. Veertien leerlingen van diverse scholen van stichting Prohles zijn een dag in de week bezig met extra uitdagende en alternatieve leerstof om tegemoet te komen aan de intellectuele uitdaging die deze kinderen nodig hebben. Gedurende de andere vier schooldagen moeten ze tijd krijgen om deze extra leerstof verder te verwerken, naast een compacte weektaak reguliere leerstof. Het streven is om in 2020 een extra groep te starten. Het aantal aanmeldingen staat dat ook toe. Daartoe zal ook subsidie worden aangevraagd bij het SWV Duin- en Bollenstreek.

Passend Onderwijs:

Het bestuur van Stichting is vertegenwoordigd in het bestuur van het Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek (SWV 28-12). De Directeur-Bestuurder is secretaris/penningmeester van het bestuur. In 2019 is binnen het SWV verder gewerkt aan de ontwikkeling van een dekkend netwerk van voorzieningen en de ontwikkeling van de Jeugd- en Gezondheid Teams, die de scholen ondersteunen bij de zorg voor de leerling. Met het platform Holland-Rijnland is gesproken over de extra voorzieningen voor de bijzondere arrangementen (super speciale leerlingen). De leiding van het samenwerkingsverband SWV Duin- en Bollenstreek is in 2019 in handen van de heer Dick Rasenberg, directeur, mevrouw T. Tjalma, en de heer J. Duivenvoorden beiden lid van het managementteam. Gedurende het jaar 2019 heeft de heer Rasenberg afscheid genomen van het SWV en is mevr. Tjalma met pensioen gegaan. De dagelijkse leiding is vanaf dat moment in handen van de heer Duivenvoorden de heer Hattenberg (Deze laatste is aangesteld in de vacature van mevr. Tjalma). Het bestuur is onderverdeeld in een dagelijks bestuur (de heren P. Wendt, voorzitter, en R.P.R. Venema MES RDO®, secretaris/penningmeester) en een algemeen bestuur, de resterende bestuursleden.

Internationalisering

Op geen van de scholen in de stichting Prohles hebben zich georganiseerde internationaliseringsactiviteiten voorgedaan. Ook voor 2020 zijn deze activisten niet voorzien.

5.2.4. Toelatingsbeleid

Stichting Prohles kent een open toelatingsbeleid. Alle leerlingen zijn welkom. Wel zal in het Schoolondersteuningsprofiel duidelijk gemaakt worden welk grenzen de school kent als het gaat om het bieden van Passend Onderwijs aan alle leerlingen. De schoolondersteuningsprofielen zijn in 2019 geactualiseerd.

5.2.5. Onderzoek en ontwikkeling

Scholen binnen Prohles hebben in 2019 hun nieuwe schoolplan gemaakt, voor de komende 4 jaar. Basis daarvoor is het door de RvB vastgestelde koersplan. Deze geeft de scholen veel ruimte om een eigen onderwijskundige identiteit aan te nemen. Enige scholen zijn al bezig om hun didactisch concept aan te passen. De stichting wil die houding stimuleren en ondersteunen.

Van belang is dan wel dat de resultaten goed op orde blijven. Vaak blijkt, dat scholen die een snelle transformatie doormaken, vergeten hun resultaten te blijven monitoren; de focus verschuift dan. Dit risico willen we tijdig signalen en bespreken. Daartoe zijn ook in 2019 e.v., weer ambitiegesprekken met scholen uitgevoerd en zullen we kritisch meedenken, daar waar de resultaten tegen vallen. Vanuit het bestuursbezoek van de Inspectie en de verificatieonderzoeken zijn geen risicoscholen naar voren gekomen. Alle scholen hebben daarmee hun basis-arrangement behouden.

5.3. Duurzaamheid

In 2019 zijn enkele maatregelen genomen met betrekking tot duurzaamheid. Voor de Duinroos is een onderzoek gestart naar het plaatsen van zonnepanelen. Dat onderzoek wordt in samenwerking met de energieleverancier (DVEP) uitgevoerd. Haalbaarheid, investeringen, terugverdientijd en onderhoud maken deel uit van dat onderzoek. In 2020 zal het bestuurskantoor ingrijpend verbouwd worden. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van energieopwekking middels zonnepanelen. In het kader van het Integraal HuisvestingsPlan van de gemeente Katwijk, waaraan in 2019 is gewerkt en waarover in 2020 een instemming van de Raad gevraagd wordt, hebben de schoolbesturen vastgelegd dat bij nieuw- en verbouw gestreefd gaat worden naar scholengebouwen die voldoen aan de BENG en ENG normen. Daartoe wordt van de besturen ook een financiële bijdrage gevraagd van € 209,- per m2 bruto vloeroppervlakte.

5.3.1. Toelichting op ontwikkelingen

In de afgelopen jaren is op gemeentelijk niveau regelmatig OOGO gevoerd (op overeenstemming gericht overleg). Dit overleg wordt in de komende jaren gecontinueerd, voor wat betreft huisvesting en leerling ontwikkelingen. De huisvestingsproblematiek richt zich vooral op het zo goed mogelijk onderhouden van de gebouwen en de gemeentelijke verantwoordelijkheid daarin. De focus is in 2019 gericht zijn op het veranderende onderwijs (meer op maatwerk gericht). Daardoor zijn in pandige aanpassingen van de gebouwen in de toekomst wellicht weer noodzakelijk. Daarnaast heeft de nieuwe stichting Prohles de ambitie om op verschillende locaties experimenteel laboratoria in te richten. Op de Project Locatie Valkenburg wil de stichting Prohles, samen met het Andreas College een nieuwe basisschool starten die zal uitgroeien tot een juniorcollege.

De ontwikkelingen binnen de gemeente Katwijk rondom duurzaamheid zullen we nauwlettend volgen. Investerings in bijvoorbeeld zonnepanelen en LED-verlichting kan in samenwerking met de gemeente (renteloze lening) wellicht gerealiseerd worden. Wel is de stichting Prohles kritisch ten aanzien van de leveranciers en zal de stichting moeten voldoen aan de geldende regels vanuit de nieuwe aanbestedingswet uit 2013. Gezien de negatieve voorziening groot onderhoud zullen investeringen alleen kunnen plaatsvinden wanneer zolang dat niet tot verdringing van noodzakelijk onderhoud zal leiden.

6. Toekomstige ontwikkelingen

6.1. Ontwikkelingen per beleidsterrein

6.1.1. Onderwijs

Scholen binnen Prohles maakten in 2019 hun nieuwe schoolplan, voor de komende 4 jaar. Basis daarvoor is het door de RvB vastgestelde koersplan. Deze geeft de scholen veel ruimte om een eigen onderwijskundige identiteit aan te nemen. Enige scholen zijn al bezig om hun didactisch concept aan te passen. De stichting wil die houding stimuleren en ondersteunen.

Van belang is dan wel dat de resultaten goed op orde blijven. Vaak blijkt, dat scholen die een snelle transformatie doormaken, vergeten hun resultaten te blijven monitoren; de focus verschuift dan. Dit risico willen we tijdig signalen en bespreken. Daartoe zijn ook in 2019 e.v., weer ambitiegesprekken met scholen voorzien en zullen we kritisch meedenken, daar waar de resultaten tegen vallen.

6.1.2. Onderzoek

Stichting Prohles wil graag starten met experimenteelaboratoria waarin kinderen de kans krijgen om te experimenteren met materialen rond de thema's virtual reality, computers, duurzaamheid en klimaat.

6.1.3. Kwaliteitszorg

De adviseur kwaliteit van de stichting is voorzitter van netwerk van Interne begeleiders. Dit netwerk spreekt elkaar regelmatig over de interne zorgstructuur en ontwikkelingen m.b.t. leerlingzorg. Vanuit dit netwerk ontstaan nieuwe initiatieven op schoolniveau.

Elke school maakt regelmatig een School Zelf Evaluatie. Deze evaluaties worden met de kwaliteitsmedewerker besproken en in de ambitiegesprekken ook met de directeur-bestuurder besproken. Tijdens die gesprekken met directeur-bestuurder en kwaliteitsmedewerker komen aspecten rondom kwaliteit, zorg, instructievaardigheden en ambities van scholen naar voren

6.1.4. Personeel

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is stichting Prohles bezig om de eigen vervangingspool in te richten. Deze vervangingspool moet gaan voorzien in de algemene vervangingsvraag, bij gemiddeld ziekteverzuim. Pieken (griepgolf) zijn daarmee niet tijdig op te vangen.

Bij de uittrekking van personeel i.v.m. pensionering is de druk van vervanging zoeken minder urgent. Daar de data van uittrekking bekend zijn, is tijdig anticiperen mogelijk. Wel maakt deze uittrekking het noodzakelijk dat we blijvend personeel werven en selecteren.

Directiefuncties zullen steeds moeilijker ingevuld kunnen worden. Dat vraagt om een interne heroverweging m.b.t. de management structuur. Meerschoolse leidinggevendenden met ondersteuning van goed opgeleide locatieleiders lijkt een noodzaak te gaan worden.

Onverminderde aandacht blijven we geven aan voorkoming van een oplossing van ziekteverzuim. Daartoe is in 2018 het contract met Zorg van de Zaak gesloten waarbij meer en intensieve ondersteuning voor leerkrachten die dreigen uit te vallen of uitgevallen zijn, wordt gerealiseerd.

Voor alle personeelsleden willen we in 2020 een eigen Prohles Academie gaan starten om daarmee meer grip en sturing te krijgen op de ontwikkeling van ons personeel. Daarbij zal ook aandacht gegeven worden aan introductieprogramma's voor startende leerkrachten, opleidingen voor (midden)kader en voor onderwijsassistenten die willen doorgroeien. Tevens is er een ruim aanbod in e-learningmodules. Het starten en uitbouwen van deze academie is onderdeel van het innovatieplan van de stichting.

6.1.5. Huisvesting

In overleg met de gemeente Katwijk is er in 2019 een integraal huisvestingsplan vastgesteld. In dit plan is vastgelegd welke scholen in aanmerking komen voor vervangende nieuwbouw, renovatie of groot onderhoud.

Concreet wordt gesproken over de vervangende nieuwbouw voor de Christelijke Opleidingsschool, de samenvoeging van de Duinroos (beide locatie) naar een IKC, en (iets verder naar de toekomst) de samenvoeging van de Mr. J.J.L. van der Brugghenschool en de Marnix school.

In het eigen huisvestingsplan heeft de stichting de ambitie uitgesproken dat de kleinere locaties wel open moeten blijven wanneer de regeling gemiddelde schoolgrootte en /of de begroting dit toelaat.

6.1.6. Investerings

In 2020 zal de stichting vanuit de vastgestelde Meerjaren InvesteringsPlanning blijven investeren in ICT. (Smartboards en Chromebooks (of vergelijkbare producten)). Deze investeringen (de aanbesteding daarvan) zal worden begeleid door het bedrijf "Contractables" om daarmee te ook voldoen aan de regelgeving rondom aanbestedingen. Door de stelselwijziging zal ook het planmatig onderhoud onderdeel zijn van de investeringsplanning en daarmee opgenomen worden in de toekomstige begroting. Vanuit de Meerjaren OnderhoudsPlanning wordt er geïnvesteerd in scholen. Onderwerpen en budgetten worden (maar)jaarlijks vastgelegd in de MOP en de liquiditeitsbegroting.

In 2020 zal het bestuurskantoor een renovatie ondergaan. Deze renovatie wordt volledig gefinancierd vanuit de private middelen die de stichting nog heeft.

6.1.7. Duurzaamheid

De ontwikkelingen binnen de gemeente Katwijk rondom duurzaamheid zullen we nauwlettend volgen. Investerings in bijvoorbeeld zonnepanelen en LED-verlichting kan in samenwerking met de gemeente (renteloze lening) wellicht gerealiseerd worden. Wel is de stichting Prohles kritisch ten aanzien van de leveranciers en zal de stichting moeten voldoen aan de geldende regels vanuit de nieuwe aanbestedingswet uit 2013. Gezien de negatieve voorziening groot onderhoud zullen investeringen alleen kunnen plaatsvinden wanneer zolang dat niet tot verdringing van noodzakelijk onderhoud zal leiden.

6.1.8. Coronacrisis

Sinds 16 maart 2020 zijn de scholen dicht in verband met de Corona-crisis. Scholen en bestuur hebben nu nog geen idee wat de toekomst ons brengt. We werken hard aan de contacten tussen school en thuis, daar ligt de prioriteit. Wel wordt breed verwacht dat er een leerachterstand optreedt. Dat wordt nu met de IB-ers in kaart gebracht en vervolgens wordt nog beslist hoe de analyses uitgevoerd gaan worden en welke mate van leerstof compacten voor onze leerlingen van belang gaat worden.

Voorlopig verwachten we geen grote financiële afwijkingen. Subsidies en geplande uitgaven lopen door; de belangrijkste afwijking zal wellicht optreden in de extra investeringen in ICT en de verminderde uitgaven m.b.t. de verbruiksmaterialen.

6.2. Continuïteitsparagraaf

Binnen het primair onderwijs (PO) zijn er afspraken gemaakt over de wijze waarop schoolbesturen hun financiële positie, aan de hand van een aantal kengetallen, kunnen analyseren, toetsen en bewaken. Met behulp van de onderstaande kengetallen en hun ontwikkeling in de tijd kunnen alle belanghebbenden binnen en buiten stichting Prohles, waaronder ook de Onderwijsinspectie, het financieel beleid van stichting Prohles volgen en toetsen.

Sinds 1 september 2013 geldt er voor het PO een nieuw financieel continuïteitstoezicht. De financiële indicatoren (opgenomen in het onderstaand overzicht) voor de jaarlijkse risicoanalyse zijn daarbij uitgebreid en aangescherpt. Wanneer onderstaande indicatoren niet gehaald worden kan er een inhoudelijke analyse door de inspectie volgen.

Vanaf het verslagjaar 2015 zijn de kengetallen waar de inspectie gebruik van maakt aangepast en opgenomen in het onderstaand overzicht onder de kolom "indicator inspectie".

Door het financiële resultaat over 2019 van € 1.680.085, positief is de financiële positie van stichting Prohles toegenomen. Voor het jaar 2020 was een tekort begroot van € 463.000, - deze samenhangt met de CAO afspraken 2019-2020 verwijzend naar het convenant aanpak lerentekort. De meerjaren laten een oplopend tekort zien in verband met dalende leerling aantallen en stijgende onderhoudskosten voor de schoolgebouwen. Echter is naar doorvoer van de stelsel wijziging de prognose in de meerjaren 2020-2023 veranderd en is doorgerekend in onderstaande kengetallen en meerjaren balans- en exploitatie.

6.2.1. Kengetallen T, T+1, T+2 en T+3

Overzicht kengetallen							
	* signalerings- waarden	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020	Meerjarenperspectief		
					2021	2022	2023
Solvabiliteit II (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	< 30%	83%	84%	84%	84%	84%	84%
Rentabiliteit (netto resultaat/totale baten)							
Gemiddelde laatste 3 jaar	< 0%		3,78%	3,02%	3,08%	0,18%	-0,71%
Gemiddelde laatste 2 jaar	< -5%	1,57%	4,50%	4,13%	0,52%	0,24%	-1,56%
Laatste jaar	< -10%	0,81%	8,19%	0,06%	0,98%	-0,51%	-2,60%
Weerstandsvermogen (eigen vermogen / totale baten)	< 5%	31%	45%	45%	47%	47%	44%
Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kortlopende schulden)	< 0,75	3,85	4,02	2,60	2,65	2,73	2,66
Huisvestingsratio (huisvestingslasten + afschrijvingslasten Gebouwen en terreinen / totale lasten)	> 10%	7,57%	6,12%	7,07%	7,82%	8,31%	8,70%
* betreft signaleringswaarden van de onderwijsinspectie voor haar financiële risicoanalyse.							

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. In het algemeen kan vastgesteld worden dat de solvabiliteitspositie als positief mag worden beoordeeld en ruim boven de 30%-norm is die de inspectie als ondergrens hanteert.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit, de financiële situatie beoordeeld op korte termijn, is vastgesteld op 4,02 in 2019. De inspectie hanteert als ondergrens 0,75.

Rentabiliteit

De rentabiliteit hangt af van het resultaat over het boekjaar. Door het positieve resultaat over 2019 is het rentabiliteitspercentage uitgekomen op 8,19 %. Het meerjarenperspectief van stichting Prohles is erop gericht om de rentabiliteit binnen de gestelde kaders te houden. Wanneer de rentabiliteit bij het 1,2 of 3 jarig gemiddelde van de laatste jaren lager is dan 10% respectievelijk 5% en 0% kan de inspectie een inhoudelijke analyse uitvoeren. Het is daarom van belang om een sluitende begroting te realiseren.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan of de instelling in staat is financiële tegenslagen in de toekomst op te vangen. Als gevolg van het positieve resultaat in 2019 is het weerstandsvermogen constant gebleven van 31% naar 45%. Voor de komende jaren is het van belang, gezien de financiële risico's, het weerstandsvermogen op peil te houden.

Huisvestingsratio

Vanaf 2015 heeft de inspectie voor de verhouding van de huisvestingslasten en de afschrijvingskosten gebouwen en terreinen t.o.v. de totale lasten een huisvestingsratio opgesteld met een signaleringsgrens bij boven de 10%.

6.2.2. Personele gang van zaken

In onderstaande tabel wordt het personeelsverloop voor de komende 4 jaar geschetst:

Kengetal	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
Stand 31/12	2019	2020	2021	2022
Personele bezetting in FTE				
- Management/Directie	18,6	18,6	18,6	17,8
- Onderwijzend personeel	198,5	193,8	191,9	190,9
- Overige medewerkers	11,9	7,0	7,0	7,0
Totaal fte	217,1	212,4	210,5	208,7

Toelichting:

Ontwikkelingen in de personele bezetting, inclusief voorgenomen aanpassingen in de formatieomvang, exclusief vervanging. De leerlingaantallen van stichting Prohles zijn de laatste jaren stabiel geweest. Er zijn lichte fluctuaties geweest die konden worden opgevangen binnen de bestaande begroting. Er is geen gebruikgemaakt van RDDF-plaatsing (RDDF = risicodragend deel van de formatie). Dit leidt ertoe dat het personeelbestand goed in balans is met het totaal aantal leerlingen. Wel is, mede door schommelingen in leerlingenaantallen (zie & 6.3.1.), te verwachten dat er in het personeelbestand ingrepen nodig zijn.

6.2.3. Ontwikkeling leerlingaantallen

	werkelijk	prognose	prognose	prognose
	2019	2020	2021	2022
Leerlingaantallen	3.463	3.493	3.470	3.475

Daar waar tot aan 2019 de totale aantallen leerlingen binnen stichting Prohles een redelijk stabiel beeld lieten zijn, zien we vanaf 2020 een daling tot aan 2022. Doorgaande dalingen op de scholen valt dus te verwachten, ook na 2022. De prognoses zijn dan ook slechts indicatief. Bij een eventueel verwacht negatief exploitatie resultaat heeft de school de opdracht om passende maatregelen te nemen om de begroting sluitend te krijgen.

6.2.4. Meerjarenbalans en -begroting T, T+1, T+2 en T+3

Meerjarenprognose van de balans					
	Realisatie	Begroting	Meerjarenperspectief		
Balans per 31/12 (in euro's x 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Materiële vaste activa	3.938	6.622	6.720	6.471	6.089
Financiële vaste activa	423	423	423	423	423
Vorderingen	1.097	1.097	1.097	1.097	1.097
Liquide middelen	6.462	3.790	3.890	4.037	3.898
Totaal activa	11.920	11.932	12.130	12.028	11.507
Eigen vermogen	9.327	9.339	9.537	9.435	8.914
Voorzieningen	731	731	731	731	731
Kortlopende schulden	1.862	1.862	1.862	1.862	1.862
Totaal passiva	11.920	11.932	12.130	12.028	11.507

De meerjarenprognose van de balans is gebaseerd op de begroting 2020 en het meerjarenperspectief 2021-2023 waarbij de prognose cijfers voor 2019 zijn vervangen door de werkelijke cijfers 2019. Tevens is in deze meerjarenbalans de stelselwijziging van de componentenregeling doorgevoerd.

Onder de materiële vaste activa zijn de investeringen opgenomen zoals deze in het meerjarenperspectief tot en met 2023 zijn opgenomen als onderdeel van de begroting 2020. De geraamde investeringen voor 2020 zijn hoger dan de geraamde afschrijvingskosten voor 2020. Hierdoor zal het saldo van de materiele vaste activa eind 2020 toenemen. In de jaren daarna zal het saldo van de materiele vaste activa afnemen. Door het toevoegen van planmatig onderhoud nemen zowel de vast activa als afschrijvingen toe.

In 2019 zijn onder de financiële vast activa de vorderingen op Snappet opgenomen. Dit betreft waarborgsommen voor het gebruik van hardware apparatuur. Deze na beëindiging overeenkomst en inlevering van de apparatuur worden uitgekeerd. Tevens valt onder de financiële vast activa de langlopende deposito die bij de Rabobank is afgesloten en niet vrij opneembaar is. Deze deposito heeft een looptijd tot en met september 2024.

Door de uitkering van de indexering en eenmalige bekostiging conform de CAO afspraken is eind 2019 de liquiditeit gestegen, waar deze door uitkering van deze gelden en de geplande investeringen zal gaan afnemen in 2020.

Het eigen vermogen is in 2019 als gevolg van het positieve resultaat van € 1.680.085 toegenomen. Door de ontwikkelingen in het geprognosticeerde resultaat is de verwachting van het oplopend tekort in 2023 dat het eigen vermogen zal gaan afnemen.

De post voorziening bestaat uit de diverse personele voorzieningen. Door de stelsel wijziging is de voorziening grootonderhoud in 2019 als directe vermogensmutatie verwerkt en maakt geen onderdeel meer uit van de voorzieningen in de meerjarenbalans. De personele voorzieningen zijn als een constante factor meegenomen.

6.2.5. Meerjarenoverzicht Staat van Baten en Lasten en -begroting T, T+1, T+2 en T+3

Meerjaren overzicht Staat van baten en lasten					
(in euro's x 1.000)	Realisatie	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2019	2020	2021	2022	2023
Rijksbijdragen	19.861	19.668	19.565	19.376	19.298
Overige overheidsbijdragen en subsidies	40	163	163	166	172
Overige baten	625	669	561	561	561
Totaal baten	20.526	20.500	20.289	20.103	20.031
Personeelslasten	15.607	16.570	16.045	16.070	16.306
Afschrijvingen	467	826	984	1.099	1.195
Huisvestingslasten	1.052	1.035	1.036	1.040	1.042
Overige materiële lasten	1.735	2.069	2.038	2.008	2.021
Totaal lasten	18.861	20.500	20.103	20.217	20.564
Saldo baten en lasten	1.665	0	186	-114	-533
Financiële baten en lasten	15	12	12	12	12
Totaal resultaat	1.680	12	198	-102	-521

Het bovenstaande resultaat laat t.o.v. het eerdere meerjarenperspectief in de jaarrekening 2018 een paar veranderingen zien. Voor 2019 is het resultaat uitgekomen op € 1.680.000 positief waar een begroot tekort was voorzien van € 31.200. De begroting van 2020 komt uit op een negatief resultaat van € 463.000, maar is na stelselwijziging geprognosticeerd op 12.000 euro positief. In het eerdere meerjarenperspectief zal het resultaat uiteindelijk negatief gaan oplopen. Dit verschil wordt veroorzaakt door o.a. de uitkering van de gemaakte afspraken in het convenant aanpak lerarentekort, afspraken eenmalige uitkeringen CAO 2019-2020 en het effect van de stelselwijziging. In het meerjarenperspectief wordt in de meerjarenbegroting 2020-2023 tevens ook rekening gehouden met een daling van het leerling aantal in de komende jaren.

7. Jaarrekening